

Lagrådsremiss

En ny Luganokonvention

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 7 maj 2009

Beatrice Ask

Johan Danelius
(Justitiedepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I oktober 2007 antogs i Lugano konventionen om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område. Konventionen gäller mellan EU, å den ena sidan, och EFTA-staterna Island, Norge och Schweiz, å den andra sidan. Den innehåller bestämmelser om vilket lands domstol som ska pröva privaträttsliga mål när parterna är bosatta i olika konventionsstater och om erkännande och verkställighet av avgöranden från andra konventionsstater. Konventionen kommer att ersätta den nuvarande Luganokonventionen från 1988. Den nya konventionen är i allt väsentligt likalydande med Bryssel I-förordningen, som reglerar motsvarande frågor i förhållandet mellan EU:s medlemsstater.

Det övergripande syftet med Luganokonventionerna, liksom med Bryssel I-förordningen, är att stärka det rättsliga skyddet för enskilda genom att fastställa domstolars behörighet, att erkänna domstolsavgöranden och att införa ett effektivt förfarande för att säkerställa verkställighet av bl.a. domstolsavgöranden.

I denna lagrådsremiss lämnas förslag till de lagändringar som föranleds av den nya Luganokonventionen. Konventionen är, till skillnad från sin föregångare, direkt tillämplig i Sverige och ska därför inte införlivas i svensk rätt. I lagrådsremissen föreslås att lagen (1992:794) om Luganokonventionen, genom vilken den tidigare Luganokonventionen införlivats i svensk rätt, på sikt ska upphävas och att dess tillämplighet under en övergångsperiod ska begränsas. Vidare föreslås följändringar i andra författningar med anledning av den nya konventionen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Innehållsförteckning

1	Lagtext.....	5
1.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1932:540) om erkännande och verkställighet av dom, som meddelats i Danmark, Finland, Island eller Norge.....	5
1.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz.....	7
1.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning.....	8
1.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:794) om Luganokonventionen.....	9
1.5	Förslag till lag om upphävande av lagen (1992:794) om Luganokonventionen.....	10
1.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen.....	11
1.7	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen.....	12
1.8	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.....	13
1.9	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.....	14
2	Ärendet och dess beredning.....	15
3	Internationella bestämmelser om verkställighet av privaträttsliga avgöranden, m.m.	15
3.1	Internationella bestämmelser om verkställighet av privaträttsliga avgöranden.....	15
3.2	Nordiskt samarbete	16
3.3	Svenska bestämmelser om verkställighet av domar m.m.	17
4	2007 års Luganokonvention	17
4.1	Tillämpningsområdet för 2007 års Luganokonvention	17
4.2	Behörighetsregler.....	18
4.3	Prövningen av behörighetsfrågan m.m.....	21
4.4	Erkännande och verkställighet av domar	22
4.4.1	Inledning	22
4.4.2	Erkännande av domar.....	22
4.4.3	Exekvaturförfarandet.....	23
4.4.4	Förfarandet vid verkställighet av domar	24
4.5	Övriga frågor.....	25
4.5.1	Allmänna bestämmelser	25
4.5.2	Övergångsbestämmelser.....	25

4.5.3	Förhållandet till Bryssel I-förordningen och andra rättsakter.....	26
4.5.4	Slutbestämmelser.....	27
4.5.5	Protokollen	27
5	Överväganden och förslag.....	29
5.1	Konventionens tillämplighet i Sverige	29
5.2	Exekvaturförfarandet.....	32
5.3	Kompletterande bestämmelser till konventionen	33
5.3.1	Avgöranden i summarisk process.....	33
5.3.2	Följändringar i annan lagstiftning.....	34
6	Ikraftträdande.....	35
7	Ekonomiska konsekvenser.....	37
8	Författningskommentar.....	39
8.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1932:540) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Danmark, Finland, Island eller Norge	39
8.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz	40
8.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning	40
8.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:794) om Luganokonventionen.....	41
8.5	Förslaget till lag om upphävande av lagen (1992:794) om Luganokonventionen	42
8.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen	42
8.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen	43
8.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden	43
8.9	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.....	44
Bilaga 1	Konvention om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område.....	45
Bilaga 2	Sammanfattningen i promemorian En ny Luganokonvention (Ds 2008:87)	84
Bilaga 3	Promemorians lagförslag	85
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanser.....	97

Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1932:540) om erkännande och verkställighet av dom, som meddelats i Danmark, Finland, Island eller Norge,
2. lag om ändring i lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz,
3. lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning,
4. lag om ändring i lagen (1992:794) om Luganokonventionen,
5. lag om upphävande av lagen (1992:794) om Luganokonventionen,
6. lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen,
7. lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen,
8. lag om ändring i lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden,
9. lag om ändring i lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

1 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1932:540) om erkännande och verkställighet av dom, som meddelats i Danmark, Finland, Island eller Norge

Härigenom föreskrivs att 10 § lagen (1932:540) om erkännande och verkställighet av dom, som meddelats i Danmark, Finland, Island eller Norge ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §¹

Denna lag tillämpas inte om lagen (1992:794) om Luganokonventionen är tillämplig.

Denna lag tillämpas inte om konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område² (2007 års Luganokonvention) är tillämplig.

Denna lag tillämpas inte heller beträffande

1. dom i mål angående boskillnad, hemskillnad, äktenskapsskillnad, återgång av äktenskap, adoptivförhållandes stiftande eller hävande, omyndighetsförklaring eller sådan förklarings hävande, eller dom som, i samband med hemskillnad, äktenskapsskillnad eller äktenskaps återgång, *givits* om bodelning mellan makarna, skadestånd eller vårdnaden om barnen eller *ock* senare, i särskilt mål, *givits* i fråga, som *sist är sagd*; dock att *vad* i 4–9 §§ *stadgas* om verkställighet *skall äga tillämpning å domen, därest* denna enligt *vad särskilt är stadgat* *skall* gälla här i riket;

1. dom i mål angående boskillnad, hemskillnad, äktenskapsskillnad, återgång av äktenskap, adoptivförhållandes stiftande eller hävande, omyndighetsförklaring eller sådan förklarings hävande, eller dom som, i samband med hemskillnad, äktenskapsskillnad eller äktenskaps återgång, *meddelats* om bodelning mellan makarna, skadestånd eller vårdnaden om barnen eller *också* senare, i särskilt mål, *meddelats* i fråga, som *sagts senast*; dock att *föreskrifterna* i 4–9 §§ om verkställighet *ska tillämpas på domen, när* denna enligt *särskilda föreskrifter* *ska* gälla här i riket;

2. dom, som meddelats i Danmark, Island eller Norge och innefattar tillämpning av lagstiftningen om makars förmögenhetsförhållanden, såframt tvisten här i riket skolat bedömas enligt lagstiftning, som gällde före nya giftermålsbalkens ikraftträdande;

3. beslut eller förlikning angående familjerättslig underhållsplikt;

¹ Senaste lydelse 2002:463.

² EUT L 339, 21.12.2007, s. 3 (Celex 22007A1221).

4. beslut eller förlikning, som gäller börd, rätt på grund av arv eller testamente, boutredning eller skifte efter död man eller ansvarighet för den dödes gäld, gäldenärs försättande i konkurs, inledande av offentlig ackordsförhandling utan konkurs, andra på konkursdomares eller konkursdomstols prövning beroende frågor eller rättshandlings eller annan åtgärds ogiltighet på grund av inträffad konkurs;

5. beslut eller förlikning i fråga om äganderätt eller annan rätt till fast egendom i annan stat än den, där domen eller förlikningen tillkom, eller om skyldighet att träffa förfogande om dylik rätt eller om påföljd av sådan skyldighets åsidosättande;

6. beslut rörande skatt eller annan avgift till stat eller kommun eller annan fråga av offentligrättslig art, ändå att saken behandlats i den för tvistemål stadgade ordning.

Lagen tillämpas inte heller beträffande beslut som meddelats av särskild domstol för arbetstvister.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz

Härigenom föreskrivs att 12 § lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §¹

Denna lag gäller inte fråga om en dom eller förlikning som *skall* erkännas och verkställas enligt *lagen (1992:794) om Luganokonventionen*. Den gäller inte heller i fråga om en dom eller förlikning som avser

Denna lag gäller inte fråga om en dom eller förlikning som *ska* erkännas och verkställas enligt *konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område² (2007 års Luganokonvention)*. Den gäller inte heller i fråga om en dom eller förlikning som avser

1. konkurs eller ackordsförhandling utan konkurs, däri inbegripen fråga om ogiltighet av rättshandling som ingåtts av konkursgäldenären; eller
2. rätt till fast egendom i annat land än Schweiz eller skyldighet att träffa förfogande om dylik rätt eller påföljd av sådan skyldighets åsidosättande, dock att även i ty fall domen eller förlikningen gäller, där den avser ämne av familjerättslig eller arvsrättslig natur.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹ Senaste lydelse 2002:464.

² EUT L 339, 21.12.2007, s. 3 (Celex 22007A1221).

1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Om enligt någon särskild föreskrift en tvist angående en förpliktelse *skall* tas upp av en annan myndighet än tingsrätt, kan saken prövas enligt denna lag endast om det finns bestämmelser som medger sådan prövning. *Vad* som sägs i denna lag om tingsrätt *skall* i sådana fall gälla den andra myndigheten.

Bestämmelserna om betalningsföreläggande och vanlig handräckning gäller inte om lagen (1992:794) om Luganokonventionen skulle vara tillämplig om talan hade väckts i domstol och

1. svaranden vid tidpunkten för ansökan inte har hemvist i Sverige, eller

2. det i en annan stat pågår rättegång om samma sak och denna rättegång kan leda till ett avgörande som är verkställbart i Sverige enligt Luganokonventionen.

Om en tvist angående en förpliktelse enligt någon särskild föreskrift ska tas upp av en annan myndighet än tingsrätt, kan saken prövas enligt denna lag endast om det finns bestämmelser som medger sådan prövning. Det som sägs i denna lag om tingsrätt ska i sådana fall gälla den andra myndigheten.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹ Senaste lydelse 2002:468. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:794) om Luganokonventionen

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1992:794) om Luganokonventionen¹ ska införas en ny paragraf, 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 a §

Denna lag gäller inte i förhållande till stater som är bundna av konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område² (2007 års Luganokonvention).

Regeringen tillkännager i Svensk författningssamling vilka som har tillträtt 2007 års Luganokonvention.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2002:461.

² EUT L 339, 21.12.2007, s. 3 (Celex 22007A1221).

1.5 Förslag till lag om upphävande av lagen (1992:794)
om Luganokonventionen

Härigenom föreskrivs att lagen (1992:794) om Luganokonventionen
ska upphöra att gälla.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

1.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1998:358) om Brysselkonventionen¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

I artikel 54 B i *Luganokonventionen*³, som gäller som lag här i landet enligt lagen (1992:794) om Luganokonventionen, finns bestämmelser om när *Luganokonventionen* skall tillämpas i stället för Brysselkonventionen.

2 §²

I artikel 54 B i *konventionen den 16 september 1988 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område*⁴ (1988 års *Luganokonvention*), som gäller som lag här i landet enligt lagen (1992:794) om Luganokonventionen, finns bestämmelser om när *den konventionen* ska tillämpas i stället för Brysselkonventionen.

*I artikel 64 i konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område*⁵ (2007 års *Luganokonvention*) finns bestämmelser om när *den konventionen* ska tillämpas i stället för *Brysselkonventionen*.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2002:462.

² Senaste lydelse 2002:462.

³ EGT L 319, 25.11.1988, s. 9 (Celex 41988A0592).

⁴ EGT L 319, 25.11.1988, s. 9 (Celex 41988A0592).

⁵ EUT L 339, 21.12.2007, s. 3 (Celex 22007A1221).

1.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1998:358) om Brysselkonventionen¹ ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt avsnitt 1.6

Föreslagen lydelse

2 §²

I artikel 54 B i konventionen den 16 september 1988 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område³ (1988 års Luganokonvention), som gäller som lag här i landet enligt lagen (1992:794) om Luganokonventionen, finns bestämmelser om när den konventionen ska tillämpas i stället för Brysselkonventionen.

I artikel 64 i konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område⁴ (2007 års Luganokonvention) finns bestämmelser om när den konventionen ska tillämpas i stället för Brysselkonventionen.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2002:462.

² Ändringen innebär att första stycket upphävs.

³ EGT L 319, 25.11.1988, s. 9 (Celex 41988A0592).

⁴ EUT L 339, 21.12.2007, s. 3 (Celex 22007A1221).

1.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden

dels att 1 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast efter 2 § ska lyda ”Erkännande och verkställighet enligt bestämmelserna i Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen eller Luganokonventionerna”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar

1. rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område² (Bryssel I-förordningen),

2. konventionen den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område jämte tillträdeskonventioner³ (Brysselkonventionen),

3. konventionen den 16 september 1988 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område⁴ (*Luganokonventionen*),

3. konventionen den 16 september 1988 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område⁵ (*1988 års Luganokonvention*) samt konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område⁶ (*2007 års Luganokonvention*),

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar⁷ (förordningen om den europeiska exekutionstiteln), och

5. avtalet den 19 oktober 2005 mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område⁸.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹ Senaste lydelse 2007:446.

² EGT L 12, 16.1.2001, s. 1 (Celex 32001R0044).

³ EGT C 27, 26.1.1998, s. 1 (Celex 41998A0126).

⁴ EGT L 319, 25.11.1988, s. 9 (Celex 41988A0592).

⁵ EGT L 319, 25.11.1988, s. 9 (Celex 41988A0592).

⁶ EUT L 339, 21.12.2007, s. 3 (Celex 22007A1221).

⁷ EUT L 143, 30.4.2004, s. 15 (Celex 32004R0805).

⁸ EUT L 299, 16.11.2005, s. 62 (Celex 22005A1116).

1.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden

dels att 1 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast efter 2 § ska lyda ”Erkännande och verkställighet enligt bestämmelserna i Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen eller 2007 års Luganokonvention”.

Lydelse enligt avsnitt 1.8

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar

1. rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område¹ (Bryssel I-förordningen),

2. konventionen den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område jämte tillrädeskonventioner² (Brysselkonventionen),

3. konventionen den 16 september 1988 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område³ (1988 års Luganokonvention) samt konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område⁴ (2007 års Luganokonvention),

3. konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område⁵ (2007 års Luganokonvention),

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar⁶ (förordningen om den europeiska exekutionstiteln), och

5. avtalet den 19 oktober 2005 mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område⁷.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹ EGT L 12, 16.1.2001, s. 1 (Celex 32001R0044).

² EGT C 27, 26.1.1998, s. 1 (Celex 41998A0126).

³ EGT 1988 L 319, 25.11.1988, s. 9 (Celex 41988A0592).

⁴ EUT L 339, 21.12.2007, s. 3 (Celex 22007A1221).

⁵ EUT L 339, 21.12.2007, s. 3 (Celex 22007A1221).

⁶ EUT L 143, 30.4.2004, s. 15 (Celex 32004R0805).

⁷ EUT L 299, 16.11.2005, s. 62 (Celex 22005A1116).

2 Ärendet och dess beredning

Den 30 oktober 2007 antogs konventionen om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (2007 års Luganokonvention) genom att den undertecknades av företrädare för Europeiska gemenskapen, Schweiz, Norge, Island och Danmark. Konventionen kommer att ersätta konventionen den 16 september 1988 om domstols behörighet och erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (Luganokonventionen, i det följande 1988 års Luganokonvention). Den nya konventionen kommer att träda i kraft den första dagen i den sjätte månaden efter det att EG och en medlem av Europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA) deponerat sina ratifikationsinstrument. Konventionen träder i kraft i förhållande till övriga fördragsslutande stater den första dagen i den tredje månaden efter det att respektive stat deponerat sina ratifikationsinstrument. Rådets beslut 2007/712/EG om undertecknande av konventionen och konventionen är publicerade i Europeiska unionens officiella tidning (EUT L 339, 21.12.2007, s. 1). Konventionen finns i svensk lydelse som *bilaga 1* till denna lagrådsremiss.

2007 års Luganokonvention är till alla delar bindande och direkt tillämplig i Sverige och övriga medlemsstater i EU förutom Danmark (se närmare om Danmarks ställning i avsnitt 3.1). Konventionen ska alltså inte genomföras genom nationell normgivning. För svenskt vidkommande föranleder den dock vissa ändringar i författningar som hänvisar till 1988 års konvention.

Inom Justitiedepartementet har departementspromemorian En ny Luganokonvention (Ds 2008:87) utarbetats. I promemorian föreslås vissa författningsändringar med anledning av den nya konventionen. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 2*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 3*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*. Remissvaren finns tillgängliga i Justitiedepartementet (dnr Ju2009/239/DOM).

3 Internationella bestämmelser om verkställighet av privaträttsliga avgöranden, m.m.

3.1 Internationella bestämmelser om verkställighet av privaträttsliga avgöranden

Det finns flera europeiska instrument som reglerar frågor om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar inom det privaträttsliga området.

1988 års Luganokonvention har tillträtts av de 15 stater som var medlemmar i EU före utvidgningen år 2004, av den nuvarande EU-medlemmen Polen samt av medlemmarna i den Europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA) Island, Norge och Schweiz (dock inte Liechtenstein). Konventionen är parallell med 1968 års konvention om

domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (Brysselkonventionen), som har tillträtts av de 15 stater som var medlemmar i EU före utvidgningen år 2004. Bryssel- och Luganokonventionerna är tillämpliga på internationella tvister på privaträttens område. Innehållet i dessa båda konventioner är i det närmaste identiskt.

Under åren 1998 och 1999 genomfördes en översyn av Bryssel- och Luganokonventionerna, främst i syfte att effektivisera förfarandet för erkännande och verkställighet. Denna översyn resulterade i en rad ändringar av både materiell och redaktionell karaktär. Ändringarna har såvitt avser Brysselkonventionen genomförts genom antagandet av Rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (Bryssel I-förordningen). Bryssel I-förordningen gäller mellan EU:s medlemsstater och ersätter Brysselkonventionen. I och med ikraftträdandet av avtalet den 19 oktober 2005 mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (Danmarksavtalet) den 1 juli 2007 är bestämmelserna i Bryssel I-förordningen också tillämpliga i förhållande till Danmark. Brysselkonventionen är numera giltig endast i förhållande till vissa av medlemsstaternas utomeuropeiska territorier som enligt artikel 299 i EG-fördraget inte omfattas av Bryssel I-förordningen.

Motsvarande ändringar som har genomförts när det gäller Brysselkonventionen genom antagandet av Bryssel I-förordningen har beträffande 1988 års Luganokonvention tagits in i 2007 års Luganokonvention. Som framgår av föregående avsnitt kommer den nya konventionen att träda i kraft den första dagen i den sjätte månaden efter det att EG och en medlem av Europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA) deponerat sina ratifikationsinstrument. Detta kommer enligt uppgift att ske under första halvåret 2009, vilket innebär att konventionen kommer att träda i kraft någon gång under hösten samma år. Konventionen kommer att träda i kraft i förhållande till övriga fördragsslutande stater den första dagen i den tredje månaden efter det att respektive stat deponerat sina ratifikationsinstrument.

EG:s ratificering av Luganokonventionen är inte bindande för Danmark. Danmark har ställning som en fördragsslutande part i likhet med EFTA-staterna och måste därför genomgå samma ratificeringsförfarande som dessa stater.

När 2007 års Luganokonvention trätt i kraft i förhållande till alla parter som har tillträtt 1988 års Luganokonvention kommer den att ersätta den sistnämnda konventionen och hänvisningar i andra rättsakter till 1988 års Luganokonvention ska ersättas med hänvisningar till den nya konventionen.

3.2 Nordiskt samarbete

De nordiska länderna har sedan länge ett samarbete när det gäller erkännande och verkställighet av domar. De viktigaste svenska

bestämmelserna på området finns i lagen (1977:595) om erkännande och verkställighet av nordiska domar på privaträttens område (1977 års lag) och i förordningen (1977:1005) om nordisk verkställighet på privaträttens område. Av 7 § i 1977 års lag framgår att lagen inte tillämpas om annat följer av de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som omfattas av lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden. Detta innebär att bl.a. bestämmelserna i 1988 års Luganokonvention har företräde framför 1977 års lag, något som också framgår av artikel 55 i konventionen. Artikeln anger att konventionen ersätter andra avtal på området mellan de stater som är bundna av konventionen. Motsvarande gäller enligt 2007 års konvention (artikel 65). Vilka avtal som särskilt avses i den nya konventionen anges i Bilaga VII till konventionen, där bl.a. 1977 års konvention mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område tas upp.

3.3 Svenska bestämmelser om verkställighet av domar m.m.

För att utländska domar ska få verkställas i Sverige krävs en särskild föreskrift om det. Detta följer av 3 kap. 2 § utsökningsbalken. Luganokonventionen har införlivats i svensk rätt genom lagen (1992:794) om Luganokonventionen. Brysselkonventionen har på motsvarande sätt införlivats i svensk rätt genom lagen (1998:58) om Brysselkonventionen. Bryssel I-förordningen är, liksom andra EG-förordningar, direkt tillämplig i Sverige utan att den genomförs genom nationell normgivning. Bryssel- och Luganokonventionerna samt Bryssel I-förordningen kompletteras av lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden. I den lagen finns bestämmelser om bl.a. förfarandet i Svea hovrätt och Högsta domstolen för att få ett utländskt avgörande verkställt i Sverige. Av 7 § första stycket samma lag framgår att ett utländskt avgörande som med stöd av Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen eller 1988 års Luganokonvention har förklarats vara verkställbart i Sverige ska verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser på samma sätt som en svensk dom som har vunnit laga kraft, om inte annat följer av gemenskapsrättsakten eller det internationella instrumentet.

4 2007 års Luganokonvention

4.1 Tillämpningsområdet för 2007 års Luganokonvention

Tillämpningsområdet för 2007 års Luganokonvention är identiskt med tillämpningsområdet för 1988 års Luganokonvention, Brysselkonventionen respektive Bryssel I-förordningen. Den nya

Luganokonvention är således tillämplig på privaträttens område ("civil and commercial matters"). Den omfattar inte skattefrågor, tullfrågor eller förvaltningsrättsliga frågor. Den är inte heller tillämplig på frågor om fysiska personers rättsliga status, rättskapacitet eller rättshandlingsförmåga, makars förmögenhetsförhållanden eller arv och testamente. Familjerättslig underhållsskyldighet omfattas dock. Inte heller frågor om konkurs, ackord eller liknande förfaranden, social trygghet eller skiljeförfaranden omfattas.

Av artikel 1 framgår att konventionen är tillämplig på förfaranden i domstol. Enligt artikel 62 avses med uttrycket domstol varje myndighet som av en konventionsstat utsetts som behörig i frågor som omfattas av konventionens tillämpningsområde. Att konventionen gäller internationella förhållanden anges inte uttryckligen men framgår av konventionens syfte och innehåll och är en förutsättning för dess tillämplighet.

4.2 Behörighetsregler

Avdelning II i konventionen innehåller regler om domstols behörighet. Huvudregeln är att inga andra behörighetsregler än de som framgår av konventionen får tillämpas gentemot en svarande som har hemvist i en konventionsstat (artikel 3). I en bilaga till konventionen anges särskilt vissa nationella bestämmelser om domstols behörighet som inte får tillämpas. För Sveriges del anges förmögenhetsforum (10 kap. 3 § första stycket första meningen rättegångsbalken). Ett undantag från huvudregeln i artikel 3 gäller dock om staten tillträtt en specialkonvention vars regler sammanfaller med Luganokonventionens. I dessa fall har specialkonventionens regler företräde (artikel 67, se närmare avsnitt 4.5.3).

En utgångspunkt för behörighetsreglerna, liksom för reglerna om erkännande och verkställighet, är hemvistbegreppet. Enligt huvudregeln ska domstolen i den stat där talan väckts tillämpa sin egen lag vid avgörandet av om en part har hemvist i den staten (artikel 59). När det gäller hemvistbegreppet för bolag och andra juridiska personer har vissa förändringar skett jämfört med 1988 års konvention. Dessa ska numera anses ha hemvist i någon av de orter där den juridiska personen har sitt stadgeenliga säte, huvudkontor eller huvudsakliga verksamhet (artikel 60). En ny kompletterande regel om arbetsgivares hemvist finns i artikel 18.2. En arbetsgivare som inte har hemvist i en konventionsstat men har en filial, agentur eller annan etablering där ska anses ha hemvist i den konventionsstaten i fråga om tvister om anställningsavtal som hänför sig till filialen, agenturen eller etableringen.

De allmänna bestämmelserna om domstols behörighet i artiklarna 2–4 är desamma som tidigare. Enligt huvudregeln ska talan väckas vid domstol i den stat där svaranden har hemvist (artikel 2). På vissa områden och under särskilda förutsättningar kan dock avsteg göras från denna huvudregel. Artiklarna 5–7 innehåller sådana särskilda behörighetsregler som innebär avsteg från huvudregeln och alltså pekar ut alternativa fora till svarandens hemvistforum.

Om svarenden inte har hemvist i en konventionsstat, bestäms domstolarnas behörighet i varje konventionsstat i enlighet med den statens lag, med undantag för fall av exklusiv behörighet enligt artikel 22 och fall där parterna träffat avtal om domstols behörighet enligt artikel 23 (artikel 4). Bestämmelsen om forum för avtalsrättsliga tvister i allmänhet i artikel 5.1 har förtydligats. I likhet med vad som gäller enligt den nuvarande Luganokonventionen kan talan väckas vid domstolen i den ort där förpliktelsen som talan avser ska uppfyllas. I den nya konventionen införs definitioner av uppfyllelseorten för vissa avtalstyper, nämligen försäljning av varor och utförande av tjänster.

I artikel 5.2 anges behörig domstol i tvister om underhållsskyldighet. Här har införts en punkt 5.2.c som gäller talan om underhållsskyldighet som har samband med frågan om någons föräldraansvar. Sådan talan kan väckas vid den domstol som enligt sin egen lag är behörig att pröva frågan om föräldraansvar, såvida inte behörigheten endast grundar sig på den ena partens medborgarskap. Här skiljer sig den nya Luganokonventionen från Bryssel I-förordningen, som inte innehåller någon sådan punkt. Det bör uppmärksammas att bestämmelserna om underhållsskyldighet i Bryssel I-förordningen kommer att ersättas av Rådets förordning (EG) nr 4/2009 av den 18 december 2008 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet (se artiklarna 68.1, 75.2 och 76 i nämnda förordning). Detta innebär att regleringen av behörig domstol i tvister om underhållsskyldighet i artikel 5.2 i Bryssel I-förordningen kommer att ersättas av artikel 3 i underhållsförordningen. Om parterna har enats om att ge exklusiv behörighet till en eller flera domstolar i en stat som tillträtt 2007 års Luganokonvention men som inte är en medlemsstat i EU, är Luganokonventionens behörighetsregler tillämpliga, förutom när tvisten rör underhållsskyldighet mot ett barn under 18 år (se artikel 4.4 i underhållsförordningen).

I övrigt innehåller artikel 5, liksom den nuvarande konventionen, bestämmelser om talan om enskilt anspråk på grund av brott, tvister som hänför sig till verksamheten vid en filial och liknande, tvister som gäller ”truster” samt tvister om betalning av bärjarlön. Tillämpningsområdet för tvister om utomobligatoriskt skadestånd omfattar numera, förutom skador som har inträffat i en viss medlemsstat, även skador som kan inträffa där (artikel 5.3).

Ytterligare särskilda behörighetsregler finns i artikel 6 (bl.a. för mål med flera svarande) och i artikel 7 (om ansvar till följd av ett fartygs användning eller drift). Dessa två artiklar överensstämmer med motsvarande bestämmelser i 1988 års konvention, med tillägg av den uttryckliga preciseringen i artikel 6 rörande mål med flera svarande att det måste finnas ett tillräckligt nära samband mellan käromålen för att en gemensam handläggning och dom ska vara påkallad.

Artiklarna 8–17 innehåller bestämmelser med särskilda tvingande behörighetsregler för vissa försäkringstvister och konsumenttvister. Bestämmelserna tillåter som regel alltid försäkringstagaren och, vilket är nytt, den försäkrade eller förmånstagaren att processa i sitt eget hemvistland, oavsett om denne är kärke eller svarande i målet. Samma regler gäller för konsumenter. Nytt är också att tvister om paketresor omfattas av de särskilda tvingande behörighetsreglerna (artikel 15.3).

Tillämpningsområdet för bestämmelsen om konsumenttvister (artikel 15) har vidare utvidgats genom att den särskilda behörighetsregeln gäller i alla fall där näringsidkaren har riktat sin verksamhet till konsumentens hemvistland, om det avtal han eller hon har slutit med konsumenten faller inom ramen för sådan verksamhet.

Det har även gjorts en del ändringar i de särskilda behörighetsreglerna vid tvister om anställningsavtal (artiklarna 18–21). Bland annat har hemvistbegreppet för arbetsgivaren utvidgats (artikel 18.2). Reglerna om tvister om anställningsavtal har flyttats från artikel 5 till ett nytt avsnitt (se närmare avsnitt 6). Dessa tvister regleras därmed enligt samma systematik som gäller för försäkrings- och konsumenttvister. Liksom vid sådana tvister ges arbetstagaren rätt att processa i sitt eget hemvistland. Regleringen är så utformad att arbetstagaren kan välja att väcka talan mot arbetsgivaren i sitt eget hemvistland medan arbetsgivaren endast kan väcka talan mot arbetstagaren i dennes hemvistland. Förändringarna innebär en förbättring av skyddet för arbetstagaren.

Det finns särskilda regler om exklusiv behörighet för domstolar när talan avser sakrätt i eller nyttjanderätt till fast egendom samt vissa bolags- och immaterialrättsliga tvister (artikel 22). Bestämmelserna överensstämmer väsentligen med regleringen i den nuvarande Luganokonventionen. Vissa sakliga förändringar har dock skett när det gäller reglerna om korttidsuthyrning, dvs. avtal om nyttjanderätt för tillfälligt bruk under en tid av högst sex på varandra följande månader. Enligt huvudregeln ska talan om nyttjanderätt till fast egendom föras i domstol i den konventionsstat där egendomen är belägen. Om nyttjanderättshavaren är en fysisk person och ägaren och nyttjanderättshavaren har hemvist i samma konventionsstat, är dock också domstolarna i den konventionsstat där svaranden har hemvist behöriga.

På samma sätt som i 1988 års konvention kan parterna, genom s.k. prorogation, avtala om att viss domstol ska vara behörig att pröva en tvist mellan dem (artikel 23). Liksom tidigare finns vissa tvingande regler om prorogation för försäkrings- och konsumenttvister samt för tvister om anställningsavtal. Vidare anges, liksom tidigare, att ett prorogationsavtal inte får strida mot bestämmelserna om exklusiv behörighet. För att ett prorogationsavtal ska vara giltigt måste vissa formkrav uppfyllas.

Liksom tidigare tillåter den nya Luganokonventionen s.k. tyst prorogation (artikel 24). En domstol kan bli behörig att pröva en tvist om svaranden går i svaromål utan att bestrida domstolens behörighet. Denna regel gäller dock inte om annan domstol är exklusivt behörig att pröva tvisten enligt artikel 22.

Den nya konventionen innehåller också en särskild regel för säkerhetsåtgärder och andra interimistiska åtgärder (artikel 31). Enligt denna bestämmelse, som är identisk med motsvarande bestämmelse i den nuvarande konventionen, kan en domstol i en konventionsstat meddela de säkerhetsåtgärder och andra interimistiska åtgärder som följer av dess nationella lagstiftning, även om det är en domstol i en annan konventionsstat som är behörig enligt konventionen att pröva målet i sak.

4.3 Prövningen av behörighetsfrågan m.m.

Avdelning II innehåller förutom behörighetsregler även vissa processuella bestämmelser som ska tillämpas under rättegången (artiklarna 25–31).

Inledningsvis regleras i artiklarna 25 och 26 handläggningen av behörighetsfrågor. Bestämmelserna överensstämmer med vad som gäller enligt 1988 års Luganokonvention. Om svaranden inte gör någon invändning om domstolens behörighet, blir domstolen som regel behörig (artikel 24). Detta gäller dock inte om en domstol i en annan konventionsstat är exklusivt behörig. Om svaranden inte går i svaromål, måste domstolen undersöka om den är behörig enligt konventionen och i annat fall avvisa talan.

I artikel 26 har hänvisningen till 1965 års Haagkonvention om delgivning i utlandet av handlingar i mål och ärenden av civil och kommersiell natur ersatts med en hänvisning till förordningen (EG) nr 1348/2000 av den 29 maj om delgivning i medlemsstaterna av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur. Denna förordning har ersatts av förordningen (EG) nr 1393/2007 av den 13 november 2007 om delgivning av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur. Av artikel 25 andra punkten i den nya delgivningsförordningen följer att hänvisningar till den upphävda förordningen ska anses utgöra hänvisningar till den nya förordningen. Hänvisningen i artikel 26 i den nya Luganokonventionen ska alltså numera anses avse den nya delgivningsförordningen.

Bestämmelser om hur domstolarna ska agera när mål om samma sak väcks i flera stater och när mål har samband med varandra finns i artiklarna 27–30. Regleringen av frågorna om litispens och målsamband överensstämmer i allt väsentligt med den nuvarande Luganokonventionens reglering.

Artikel 30 är ny och innehåller en autonom bestämning av tidpunkten för talans väckande. I de länder där en stämningsansökan ges in till domstol innan delgivning sker är den relevanta tidpunkten när handlingen lämnas in till domstolen. En förutsättning för att talan ska anses väckt vid denna tidpunkt är dock att käranden inte underlåter att göra vad som kan krävas av honom eller henne för att svaranden ska kunna delges. I länder där det krävs att stämningsansökan eller motsvarande delges motparten innan den ges in till domstolen är den relevanta tidpunkten när handlingen lämnas till den myndighet som svarar för delgivningen. Den tidpunkten räknas dock inte om käranden underlåter att vidta mått och steg för att få handlingen ingiven till domstolen. Avsikten med denna reglering är att likställa de olika rättsliga systemen och förhindra ett otillbörligt utnyttjande av regeln om litispens.

Artikel 31 om interimistiska åtgärder behandlas i avsnitt 5.2 .

4.4 Erkännande och verkställighet av domar

4.4.1 Inledning

Avdelning III i den nya Luganokonventionen innehåller, liksom den tidigare konventionen, bestämmelser om erkännande och verkställighet av domar som har meddelats i en konventionsstat. I artiklarna 32 och 53–56 finns gemensamma bestämmelser, i artiklarna 33–37 bestämmelser om erkännande och i artiklarna 38–52 bestämmelser om verkställighet.

Med dom förstås varje avgörande som har meddelats av domstol i en konventionsstat, oavsett avgörandets rubricering (artikel 32). Regleringen om erkännande och verkställighet bygger på grundtanken att domstolens behörighet endast i undantagsfall får prövas i verkställighetsstaten. Någon omprövning i sak får inte heller göras.

I avdelning III finns vissa nyheter som syftar till att påskynda och förenkla förfarandet när en utländsk dom ska verkställas. Ett standardiserat förfarande för utfärdande i ursprungsstaten av intyg om domen, bl.a. att den är verkställbar, har införts. I verkställighetsstaten ska domstolen i det första skedet inte pröva vägransgrunderna utan enbart göra en formell prövning. Motparten ska inte ges tillfälle att yttra sig i detta skede.

Den nya Luganokonventionen innehåller även förenklingar när det gäller reglerna om överklagande.

4.4.2 Erkännande av domar

Bestämmelserna om erkännande av domar överensstämmer väsentligen med bestämmelserna i 1988 års Luganokonvention. Enligt huvudregeln ska domar erkännas utan att något särskilt förfarande behöver anlitas (artikel 33). Att en utländsk dom erkänns innebär att den får positiv och negativ rättskraft i den stat där den görs gällande och medför bl.a. res judicataverkan, dvs. den utgör hinder mot en ny rättegång om samma sak.

Liksom tidigare finns en uttömmande reglering av när erkännande ska vägras (artiklarna 34 och 35). Vägransgrunderna är obligatoriska, vilket innebär att erkännande ska vägras om någon av vägransgrunderna finns.

Enligt artikel 34 ska erkännande vägras om ett erkännande strider mot grunderna för rättsordningen (ordre public) i den konventionsstat där domen görs gällande (punkt 1). Vidare ska erkännande vägras om domen har meddelats som tredsko- eller utevarodom och svaranden inte har delgivits stämningsansökan eller motsvarande handling i tillräcklig tid och på ett lämpligt sätt. Detta gäller dock inte om svaranden haft möjlighet att överklaga domen men underlåtit detta (punkt 2). Erkännande ska också vägras i vissa fall av domskonflikter (punkterna 3 och 4). En viktig förändring i den nya Luganokonventionen är att vägransgrunden rörande tredsko- och utevarodomar har begränsats.

Omprövning av domstolens behörighet får endast ske i de fall som anges i artikel 35. Bristande behörighet för domstolen i ursprungsstaten utgör i dessa fall en vägransgrund. Verkställighet ska vägras om domen har meddelats i strid med de särskilda behörighetsreglerna rörande

försäkrings- och konsumenttvister eller i fall av exklusiv behörighet. Att en dom har meddelats i strid med de särskilda tvingande behörighetsreglerna om tvister om anställningsavtal utgör dock inte någon grund för att vägra verkställighet.

Artikel 35 innehåller ytterligare en obligatorisk vägransgrund, nämligen om erkännandestaten, genom ett sådant avtal med en tredje stat som är tillåtet enligt artikel 68, förbundet sig att inte erkänna domen. Vissa förändringar av artikel 68 har skett. Artikeln refererar numera endast till sådana avtal som tillträtts före den nya konventionens ikraftträdande. Nytt är också att det i punkten 1 andra ledet uttrycks att rätten att ingå sådana avtal kan vara begränsad på grund av andra förpliktelser (t.ex. Bryssel I-förordningen).

Det finns dessutom i Luganokonventionen, till skillnad från Bryssel I-förordningen, möjlighet att vägra erkännande och verkställighet i ytterligare två fall av bristande behörighet. Det ena fallet tar sikte på den situation där en domstol av misstag tillämpat Bryssel I-förordningen i stället för Luganokonventionen när den person åtgärden gäller har hemvist i en EFTA-stat (artikel 64.3). I det andra fallet kan erkännande och verkställighet vägras om verkställighetsstaten inte har tillträtt den särskilda konvention vars behörighetsregler tillämpats i målet, under förutsättning att svaranden har sin hemvist i verkställighetsstaten (artikel 67.4).

Den särskilda vägransgrunden som handlar om domar rörande civilrättsliga anspråk som har prövats inom ramen för en brottmålsprocess har förts över från Protokoll Nr I till konventionstexten (artikel 61).

4.4.3 Exekvaturförfarandet

En dom som har meddelats i en konventionsstat ska verkställas i en annan konventionsstat efter ett särskilt förfarande, ett s.k. *exekvaturförfarande*. För att en dom ska kunna verkställas i en annan konventionsstat krävs att domen är verkställbar i ursprungsstaten (artikel 38).

Huvuddragen i exekvaturförfarandet regleras i konventionen. Exekvaturförfarandet inleds med att en part ger in en ansökan om att få en dom förklarad verkställbar till en för varje konventionsstat särskild utpekad domstol eller myndighet (artikel 39). Behöriga myndigheter finns i den nya Luganokonventionen angivna i bilagorna II och III i stället för i konventionstexten. Svea hovrätt är enda behöriga svenska domstol i det första skedet av exekvaturförfarandet. Förfarandet vid ansökan regleras av lagen i den konventionsstat där verkställighet begärs (artikel 40.1). Vissa förutsättningar följer dock direkt av konventionen (artiklarna 40.2 och 40.3).

I artiklarna 53–56 finns bestämmelser om vilka handlingar som ska bifogas ansökan. Sökanden ska ge in en kopia av domen och ett intyg som ska vara utfärdat enligt ett standardformulär (artikel 53 och bilaga V). Domstolen eller den behöriga myndigheten i den konventionsstat där domen har meddelats är skyldig att utfärda ett sådant intyg om förutsättningarna är uppfyllda (artikel 54), vilket är en nyhet i förhållande

till 1988 års konvention. Intyget ska innehålla bl.a. viss information om domen, såsom uppgifter om parterna och den domstol som meddelat domen. Domslutet ska bifogas intyget (i bilaga V ”domens lydelse”). Vidare ska uppgift lämnas om att domen är verkställbar i ursprungsstaten. Intyget ersätter de handlingar som sökanden enligt den nuvarande Luganokonventionen är skyldig att ge in till domstolen och är avsett att förenkla och påskynda exekvaturförfarandet. Om intyg av någon anledning inte ges in, kan domstolen eller den behöriga myndigheten godta andra handlingar eller medge undantag från skyldigheten att ge in intyg (artikel 55).

I det första skedet av exekvaturförfarandet ska domstolen endast göra en formell prövning och motparten ska inte beredas tillfälle att yttra sig över ansökan (artikel 41). Om de formella förutsättningarna är uppfyllda, ska domstolen således förklara domen verkställbar. Till grund för prövningen ligger de handlingar som sökanden åberopar. Detta innebär en viktig skillnad mot den nuvarande Luganokonventionen, enligt vilken den sakliga prövningen sker redan i det första skedet av förfarandet.

Sökanden ska underrättas om beslutet på det sätt som föreskrivs i verkställighetsstaten (artikel 42.1). Nytt i förhållande till den nuvarande Luganokonventionen är att motparten ska delges beslutet (artikel 42.2).

Reglerna om överklagande har förenklats. Enhetliga regler har införts om överklagande av beslut i anledning av en ansökan om förklaring om verkställbarhet (artiklarna 43 och 44). Överklagandet prövas av Svea hovrätt och hovrättens beslut prövas av Högsta domstolen. Överprövningen ska handläggas enligt ett kontradiktoriskt förfarande. Vid överprövningen får ansökan avslås eller upphävas endast på någon av de vägransgrunder som anges i artiklarna 34 och 35 (artikel 45). Om det utländska avgörandet inte vunnit laga kraft, får domstolen vilandeförklara målet eller göra verkställigheten beroende av att säkerhet ställs (artikel 46). Dessa bestämmelser skiljer sig en del från 1988 års Luganokonvention, bl.a. såtillvida att det enligt 1988 års konvention gäller olika regler beroende på vilken part som ansökt om ändring av hovrättens beslut.

Övriga bestämmelser om förfarandet överensstämmer väsentligen med vad som gäller enligt den nuvarande Luganokonventionen. Detta gäller bl.a. partiell verkställighet (artikel 48), verkställighet av förpliktelse att betala vite (artikel 49) och rättshjälp (artikel 50).

4.4.4 Förfarandet vid verkställighet av domar

Förfarandet vid verkställighet av en dom regleras inte i 1988 års Luganokonvention. Även i den nya konventionen överlämnas i huvudsak frågor om verkställighet av en dom, sedan den förklarats vara verkställbar i enlighet med exekvaturförfarandet, till nationell rätt. Vissa förutsättningar för verkställighet följer dock av både den nya och den nuvarande Luganokonventionen.

En nyhet i 2007 års Luganokonvention är att det uttryckligen anges att interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, kan begäras för en utländsk dom som ska erkännas innan exekvaturförfarandet lett fram till

en verkställighetsförklaring (artikel 47.1). Sådana åtgärder beviljas enligt lagen i den stat där domen görs gällande.

På samma sätt som i 1988 års Luganokonvention finns det i den nya konventionen begränsningar i rätten till verkställighet. Ett verkställighetsbeslut från den inledande prövningen innebär att enbart säkerhetsåtgärder får vidtas (artikel 47.2). För full verkställighet krävs dessutom att klagofristen har löpt ut utan att motparten har klagat eller att verkställighet har medgetts av Svea hovrätt eller Högsta domstolen efter det att beslutet från det första skedet av exekvaturförfarandet har överklagats (artikel 47.3).

Ytterligare begränsningar i rätten till verkställighetsåtgärder kan följa av att det utländska avgörandet inte vunnit laga kraft. Regleringen i både den nya och den nuvarande Luganokonventionen bygger på att ett avgörande kan vara verkställbart enligt ursprungsstatens lagstiftning, trots att det ännu inte har vunnit laga kraft. Om en förklaring om verkställbarhet begärs av ett icke lagakraftvunnet avgörande, innebär ett bifall till ansökan i det första skedet av förfarandet att sökanden ges rätt till säkerhetsåtgärder i verkställighetsstaten. Om det vid en överprövning framkommer att det utländska avgörandet inte har vunnit laga kraft, får domstolarna genom att låta handläggningen av målet vila eller kräva att käranden ställer säkerhet begränsa möjligheten till ytterligare verkställighetsåtgärder.

4.5 Övriga frågor

4.5.1 Allmänna bestämmelser

I avdelning V finns, liksom tidigare, allmänna bestämmelser. En nyhet är att det i artikel 62 har införts en allmän bestämmelse som anger att med uttrycket domstol avses varje myndighet som av en konventionsstat utsetts som behörig i frågor som omfattas av konventionens tillämpningsområde. Detta innebär, för svenskt vidkommande, att avgöranden av Kronofogdemyndigheten i mål om betalningsföreläggande och handräckning omfattas av den nya Luganokonventionens tillämpningsområde. I detta hänseende anpassas den nya Luganokonventionen till Bryssel I-förordningen, där det uttryckligen i artikel 62 anges att i Sverige avses i summarisk process i mål om betalningsföreläggande och handräckning med uttrycket domstol också svensk kronofogdemyndighet (se närmare avsnitt 5.3.1).

4.5.2 Övergångsbestämmelser

I avdelning VI finns övergångsbestämmelser som reglerar när den nya konventionen ska tillämpas och, motsatsvis, när bestämmelserna i den gamla konventionen ska tillämpas. Artikel 63.1 anger att 2007 års konvention som huvudregel tillämpas endast på rättsliga förfaranden som har inletts och på officiella handlingar som har upprättats eller registrerats efter konventionens ikraftträdande. Artikel 63.2 anger dock

att om rättsliga förfaranden inletts medan 1988 års Luganokonvention var tillämplig i både ursprungsstaten och verkställighetsstaten, ska domar som meddelats efter att den nya Luganokonventionen trätt i kraft erkännas och verkställas med tillämpning av den nya konventionen. Därutöver ska domar som meddelats efter den nya konventionens ikraftträdande erkännas och verkställas enligt den nya konventionen i alla andra fall om domstolens behörighet grundade sig på bestämmelser som överensstämde med bestämmelserna i den nya konventionen eller i en konvention som, när förfarandena inleddes, gällde mellan ursprungsstaten och verkställighetsstaten.

I de fall då 2007 års konvention inte ska tillämpas följer det motsatsvis av övergångsbestämmelserna att bestämmelserna i 1988 års konvention ska tillämpas även efter att den konventionen har upphört att gälla. Detta blir aktuellt t.ex. när en dom som meddelats före den nya konventionens ikraftträdande ska erkännas och verkställas efter den nya konventionens ikraftträdande.

4.5.3 Förhållandet till Bryssel I-förordningen och andra rättsakter

Avdelning VII innehåller bestämmelser om förhållandet till Bryssel I-förordningen och andra rättsakter. Där anges bl.a. att konventionen inte ska påverka Europeiska gemenskapens medlemsstaters tillämpning av Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen med protokoll samt Danmarksavtalet (artikel 64.1). Däremot har Luganokonventionen företrädare framför alla andra rättsakter i frågor om domstols behörighet om svaranden har hemvist i en EFTA-stat eller där domstolarna i en sådan stat har exklusiv behörighet enligt artikel 22 eller på grund av prorogationsavtal enligt artikel 23. Vidare ska Luganokonventionens regler om litispens och målsamband tillämpas när talan väcks i både en EFTA-stat och en stat som tillämpar någon av de rättsakter som nämns i artikel 64.1. Slutligen ska konventionens regler om erkännande och verkställighet tillämpas om varken ursprungsstaten eller verkställighetsstaten är bunden av någon av de rättsakter som har företrädare enligt artikel 64.1 (artikel 64.2). Den nya Luganokonventionen ska ersätta andra konventioner som ingåtts mellan konventionsstater och som reglerar samma frågor som konventionen (artikel 65). Särskilt ersätter konventionen de konventioner som anges i bilaga VII. För Sveriges del ersätts 1932 års konvention mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om erkännande och verkställighet av domar, 1936 års konvention mellan Sverige och Schweiziska edsförbundet om erkännande och verkställighet av domar samt 1977 års konvention mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område. Dessa konventioner ska dock fortsätta att gälla på områden där den nya Luganokonventionen inte är tillämplig och beträffande domar som har meddelats och handlingar som upprättats eller registrerats som officiella handlingar före denna konventions ikraftträdande (artikel 66).

Räckvidden av regeln i artikel 67 att konventionsstaterna får tillträda och tillämpa konventioner som på särskilda områden reglerar domstolars

behörighet eller erkännande eller verkställighet av domar har minskat något. Ett tillägg har gjorts med innebörd att bestämmelsen inte inverkar på sådana skyldigheter som följer av andra avtal mellan vissa avtalsslutande stater. Härvid bör beaktas att gemenskapens medlemsstater inte är behöriga att ingå avtal med tredje land inom området för gemenskapens exklusiva kompetens. Här finns en skillnad mot Bryssel I-förordningen, som inte lämnar något utrymme för medlemsstaterna att tillträda sådana konventioner. På motsvarande sätt skiljer sig regeln i artikel 68 att konventionen inte ska påverka avtal varigenom en konventionsstat förpliktar sig att i vissa fall inte erkänna domar från Bryssel I-förordningens motsvarande bestämmelse.

4.5.4 Slutbestämmelser

I slutbestämmelserna (avdelning VIII) anges att konventionen i första hand är öppen för tillträde av Europeiska gemenskapen, Danmark samt EFTA-staterna (artikel 69.1). Konventionen ska ratificeras och den träder i kraft den första dagen i den sjätte månaden efter den dag då Europeiska gemenskapen och en medlem av EFTA deponerat sina ratifikationsinstrument (artikel 69 punkterna 2 och 4). För övriga parter träder den i kraft den första dagen i den tredje månaden från det att de deponerat sina ratifikationsinstrument (artikel 69.5). Depositarie kommer även fortsättningsvis den schweiziska regeringen att vara (artikel 69.2). Vidare anges att den nya Luganokonventionen ersätter den nuvarande Luganokonventionen i och med att den träder i kraft i enlighet med dessa bestämmelser (artikel 69.6). Detta får som konsekvens att båda Luganokonventionerna kan gälla parallellt under en begränsad tid (se närmare avsnitt 6).

Vidare anges att konventionen står öppen för anslutning av de stater som efter konventionens ikraftträdande blir medlemmar i EFTA, vissa av EU:s medlemsstaters icke-europeiska territorier samt, efter samtycke från alla konventionsstater, alla andra stater (artiklarna 70–72). En nyhet är att dessa andra stater enligt den nya konventionen inte behöver en s.k. sponsorstat, dvs. en konventionsstat som begär att depositarien ska inbjuda staten i fråga. Till skillnad från 1988 års Luganokonvention, som efter en inledande femårsperiod förlängs i ettårsintervaller, gäller den nya Luganokonventionen för obegränsad tid (artikel 74).

4.5.5 Protokollen

Till 2007 års Luganokonvention fogas tre protokoll. Av artikel 75 framgår att protokollen ska vara en integrerad del av konventionen. I detta hänseende har ingen förändring skett i förhållande till den nuvarande konventionen. Innehållet i protokollen har dock i viss utsträckning reviderats.

Protokoll 1

Protokoll 1 innehåller bestämmelser om vissa frågor rörande domstols behörighet, förfaranden och verkställighet. Detta protokoll har förenklats bl.a. genom att vissa specialbestämmelser som ska tillämpas i förhållande till enskilda konventionsstater strukits. Vissa bestämmelser har integrerats i konventionstexten, såsom t.ex. bestämmelsen om det Europeiska patentverket (artikel 22.4).

I protokollet finns bl.a. bestämmelser om delgivning. Handlingar i mål och ärenden som upprättats i en konventionsstat och som måste delges personer i en annan konventionsstat ska översändas i enlighet med de förfaranden som föreskrivs i konventioner och avtal som tillämpas mellan dessa stater (artikel I.1). Nytt är en bestämmelse om att EU:s medlemsstater ska tillämpa EG:s förordning (EG) nr 1348/2000 av den 29 maj 2000 om delgivning av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur i sina ömsesidiga förbindelser (artikel I.3). Denna förordning har dock ersatts av förordningen (EG) nr 1393/2007 av den 13 november 2007 om delgivning av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (se närmare avsnitt 4.3). Det finns även en möjlighet att sända handlingar för delgivning mellan konventionsstaterna på tjänstemannanivå (artikel I.2). Sverige, Tyskland, Schweiz och Österrike reserverade sig mot motsvarande bestämmelse i den nuvarande Luganokonventionen i samband med att de ratificerade denna. Bestämmelsen om direkt delgivning i 1988 års Luganokonvention kan alltså inte tillämpas i förhållande till dessa stater. I den nya konventionen finns inte samma utrymme för EU:s medlemsstater att reservera sig mot denna bestämmelse. Det är numera gemenskapen som avger sådana reservationer ("förklaringar") med avseende på vissa territorier (jfr artikel 69.3). Inte någon medlemsstat – inte heller Sverige – har begärt att gemenskapen ska lämna en sådan reservation i samband med ratificeringen av den nya konventionen.

Protokoll 2

Protokoll 2 innehåller bestämmelser om en enhetlig tillämpning av konventionen och om den ständiga kommittén. Här har omfattande förändringar skett. Dessa har sin grund i att det numera är Europeiska gemenskapen som är avtalspart till konventionen i stället för gemenskapens medlemsstater. Detta förhållande gör det möjligt för EG-domstolen att ha en mer framträdande roll i förhållande till den nya Luganokonventionen. Eftersom den nya Luganokonventionen blir en del av gemensapsrätten, har EG-domstolen behörighet att meddela förhandsavgöranden om tolkningen av konventionen enligt artikel 234 i EG-fördraget. Av samma anledning blir de högsta instanserna i medlemsstaterna i enlighet med artikel 68 i fördraget skyldiga att begära förhandsavgöranden om tolkningen av konventionen om de anser att ett beslut i frågan är nödvändigt för att döma i saken. Målsättningen är att Bryssel I-förordningen och den nya Luganokonventionen ska tillämpas så enhetligt som möjligt, vilket framhålls i preambeln till protokollet. Av

artikel 1 framgår att konventionsstaterna ska ta vederbörlig hänsyn till varandras och till EG-domstolens relevanta avgöranden.

I Protokoll 2 finns också bestämmelser rörande informationsutbyte mellan konventionsstaterna. Detta system har genomgått genomgripande förändringar. I stället för att konventionsstaterna skickar relevanta domar till ett centralt organ (registratorn vid EG-domstolen) ska kommissionen inrätta ett system för informationsutbyte (artikel 3). Detta system ska vara tillämpligt för allmänheten och domarna ska klassificeras och förses med referat. Det gamla systemet för informationsutbyte ska dock fortsätta att gälla till dess att det nya systemet är på plats.

Den ständiga kommittén får en ny sammansättning och en ny roll. Den ständiga kommittén består enligt 1988 års konvention av representanter för alla konventionsstater men ska enligt den nya konventionen bestå av representanter för alla avtalsparter, vilket innebär att en företrädare för gemenskapen ersätter representanterna för gemenskapens 27 medlemsstater. Den ständiga kommittén ges en förstärkt roll när det gäller frågor som rör konventionen och får bl.a. i uppgift att överväga anslutning av nya stater och samråda om förhållandet mellan Luganokonventionen och andra internationella instrument (artikel 4). Den gamla sammansättningen av kommittén får i stället rollen av expertgrupp, som vid behov kan sammankallas för att diskutera rättspraxis och tillämpningen av konventionen (artikel 5). Eventuella problem ska dock hänskjutas till den ständiga kommittén.

Protokoll 3

Protokoll 3, som handlar om tillämpningen av artikel 67 i 2007 års Luganokonvention, upprepar i princip innehållet i Protokoll Nr 3 till 1988 års konvention, som behandlar artikel 57 i den konventionen. Protokollet anger att bestämmelser som i särskilda frågor reglerar domstols behörighet eller erkännande eller verkställighet av domar och som finns eller kommer att finnas i rättsakter som utfärdas av Europeiska gemenskapens institutioner, vid tillämpningen av konventionen ska behandlas på samma sätt som de konventioner som avses i artikel 67 (punkten 1). Nytt är att om en avtalspart införlivar gemenskapsrättsakter i nationell rätt, ska dessa nationella bestämmelser behandlas på samma sätt som de konventioner som avses i artikel 67 (punkten 3).

5 Överväganden och förslag

5.1 Konventionens tillämplighet i Sverige

Regeringens bedömning: Den nya Luganokonventionen är direkt tillämplig i Sverige och bör därför inte införlivas.

Regeringens förslag: Lagen (1992:794) om Luganokonventionen ska, när den nya konventionen har trätt i kraft i förhållande till alla fördragsslutande parter, upphävas. Innan lagen upphävs ska dess tillämpningsområde begränsas till att gälla enbart de stater som ännu

inte är bundna av den nya Luganokonventionen. Vilka som har tillträtt den nya konventionen ska tillkännages av regeringen.

Promemorians bedömning och förslag överensstämmer med regeringens (promemorian s. 55 f.).

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser har tillstyrkt eller inte haft någon invändning mot bedömningen och förslagen. *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet* har dock anfört att det i vissa mycket speciella fall kan tänkas att den enda möjligheten att erhålla verkställighet kommer att vara genom lagen (1992:794) om Luganokonventionen, vilket innebär att ett upphävande av lagen lämnar käranden utan möjlighet till verkställighet.

Skälen för regeringens bedömning och förslag: När Sverige tillträdde den nuvarande Luganokonventionen var det nödvändigt att införliva den i svensk rätt för att den skulle bli gällande i Sverige. Detta skedde genom att Luganokonventionen inkorporerades genom en särskild lag (lagen [1992:794] om Luganokonventionen, i det följande inkorporeringslagen). I och med detta blev konventionstexten gällande svensk författningstext.

Situationen inför ikraftträdandet av den nya Luganokonventionen skiljer sig från den som gällde när Sverige tillträdde den nuvarande Luganokonventionen. Sedan år 1995 är Sverige medlem i EU. I sitt yttrande 1/03 av den 7 februari 2006 fann EG-domstolen att gemenskapen har exklusiv behörighet att ingå en ny Luganokonvention. Detta innebär att medlemsstaterna är förhindrade att göra åtaganden i förhållande till tredjeland inom detta område. Det är således Europeiska gemenskapen som är avtalspart i konventionen, tillsammans med Schweiz, Norge och Island samt Danmark som står utanför gemenskapens civilrättsliga samarbete.

Enligt artikel 300 punkt 7 i EG-fördraget ska avtal som gemenskapen ingår enligt den ordning som föreskrivs i artikeln vara bindande för gemenskapens institutioner och för medlemsstaterna. Om ett sådant avtal kräver särskilda genomförandeåtgärder och om dessa ska vidtas av Europeiska gemenskapen eller av medlemsstaterna avgörs med utgångspunkt från avtalets syfte och närmare innehåll. EG-domstolen har uttalat att bestämmelser i sådana avtal som gemenskapen ingått med tredjeland ska anses direkt tillämpliga om de, med hänsyn till bestämmelsernas ordalydelse samt till avtalets syfte och art, innebär en klar och precis skyldighet vars fullgörande eller verkningar inte är beroende av utfärdande av ytterligare rättsakter.

Det övergripande syftet med Luganokonventionerna, liksom med Brysselkonventionen och Bryssel I-förordningen, är att stärka det rättsliga skyddet för de personer som är etablerade inom de stater som är bundna av överenskommelserna genom att fastställa domstolars behörighet, att erkänna domstolsavgöranden och att införa ett effektivt förfarande för att säkerställa verkställighet av bl.a. domstolsavgöranden. Syftet med revideringen av den nuvarande Luganokonventionen är att uppnå största möjliga överensstämmelse mellan texterna i denna och Bryssel I-förordningen så att en lika hög grad av rörlighet för domar uppnås i förhållande till EFTA-staterna som inom EU och att anpassa

konventionen och protokollen så att det framgår att gemenskapen är avtalslutande part. Bestämmelserna i den nya Luganokonventionen är, förutom när det gäller vissa formella delar, med något enstaka undantag likalydande med Bryssel I-förordningen. Det kan därför konstateras att bestämmelserna i konventionen, på samma sätt som bestämmelserna i Bryssel I-förordningen, är klara och preciserade och utgör en uttömmande reglering av de frågor som avtalet omfattar. Mot denna bakgrund står det klart att den nya Luganokonventionen är direkt tillämplig i Sverige. Något införlivande av konventionen av det slag som skedde med den nuvarande konventionen ska således inte ske (jfr prop. 2006/07:106 s. 16 f).

När den nya konventionen trätt i kraft i förhållande till alla avtalslutande parter ersätter den 1988 års konvention (artikel 69.6). Innan en stat tillträtt den nya konventionen gäller dock den nuvarande Luganokonventionen och därmed också inkorporeringslagen i förhållande till denna stat. Det bör därför i inkorporeringslagen införas en bestämmelse som från lagens tillämpningsområde undantar de stater som är bundna av den nya Luganokonventionen. Vilka som har tillträtt den nya konventionen bör tillkännages av regeringen. Av tillkännagivandet bör även framgå när konventionen träder i kraft i förhållande till respektive stat som är bunden av konventionen.

I promemorian görs bedömningen att inkorporeringslagen blir obsolet när den nya konventionen har ersatt den tidigare och att lagen därför då bör upphävas. *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet* har med anledning av detta påpekat att det åtminstone i teorin kan tänkas fall där lagen kan tjäna ett syfte även efter nämnda tidpunkt. Det rör sig om fall där verkställighet begärs efter att den nya konventionen trätt i kraft med anledning av en talan som har väckts före ikraftträdandet av 1988 års konvention men där dom meddelats därefter och domstolen grundat sin behörighet på regler som var i överensstämmelse med behörighetsreglerna i Bryssel I-förordningen eller 1988 års Luganokonvention men inte med motsvarande behörighetsregler i 2007 års konvention.

Enligt 2007 års konvention kan inte verkställighet ske i fall där förfarandet inleddes innan 1988 års konvention trädde i kraft och domstolen grundat sin behörighet på regler som inte överensstämmer med den nya konventionen eller en konvention mellan ursprungsstaten och verkställighetsstaten som gällde när förfarandena inleddes (artikel 63.2). Detsamma gäller enligt 1988 års konvention (artikel 54). Det är alltså inte möjligt att få en dom verkställd enligt någon av Luganokonventionerna i fall där förfarandena inletts före ikraftträdandet av 1988 års konvention och där domstolen grundat sin behörighet på regler som inte överensstämmer med Luganokonventionernas behörighetsregler eller motsvarande bestämmelser i en konvention som gällde mellan ursprungsstaten och verkställighetsstaten när förfarandena inleddes. Det är inte heller möjligt att, genom att behålla inkorporeringslagen, tillhandahålla sådan verkställighet eftersom lagens enda syfte är att inkorporera 1988 års Luganokonvention. Även om det vore möjligt att, såsom fakultetsnämnden föreslår, tillhandahålla en möjlighet att verkställa sådana domar skulle det enligt regeringens mening stå i strid med konventionen. Regeringen vidhåller därför

bedömningen att inkorporeringslagen ska upphävas när den nya konventionen ersatt 1988 års konvention i enlighet med artikel 69.6.

5.2 Exekvaturförfarandet

Regeringens bedömning: Det bör för närvarande inte göras några ändringar när det gäller vilken myndighet som ska handha den första prövningen i exekvaturförfarandet enligt 2007 års Luganokonvention, Bryssel I-förordningen och Danmarksavtalet.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens. Frågan behandlas dock inte uttryckligen i promemorian.

Remissinstanserna: *Kronofogdemyndigheten* har föreslagit att den första prövningen i exekvaturförfarandet flyttas över från Svea hovrätt till Kronofogdemyndigheten när det gäller ansökningar enligt den nya Luganokonventionen, Bryssel I-förordningen och Danmarksavtalet. Övriga remissinstanser har inte tagit upp frågan.

Skälen för bedömningen: Enligt nuvarande ordning är det Svea hovrätt som prövar ansökningar om verkställbarhet, både vid tillämpning av Bryssel I-förordningen och Luganokonventionen (se bilagorna II och III till Bryssel I-förordningen samt artiklarna 37 och 40 i 1988 års Luganokonvention). Detsamma gäller enligt det s.k. Danmarksavtalet (se närmare avsnitt 3.1). Enligt den nya Luganokonventionen ska någon prövning i sak inte ske i det första skedet. Bryssel I-förordningen har samma innebörd i detta avseende. Någon ändring vad gäller behörig myndighet föreslås inte i promemorian.

Kronofogdemyndigheten föreslår i sitt yttrande att den första prövningen i exekvaturförfarandet flyttas över från Svea hovrätt till Kronofogdemyndigheten när det gäller ansökningar enligt den nya Luganokonventionen, Bryssel I-förordningen och Danmarksavtalet. Som skäl anförs att prövningen i det första skedet av exekvaturförfarandet endast görs på formella grunder och att en saklig prövning görs först om beslutet överklagas. Det är därför, enligt Kronofogdemyndigheten, lämpligt att den första prövningen görs av myndigheten i stället för av Svea hovrätt. Sådana prövningar görs redan av Kronofogdemyndigheten när det gäller vissa nordiska konventioner samt när det gäller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 861/2007 av den 11 juli 2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande.

En sådan ändring som Kronofogdemyndigheten föreslår ligger i och för sig i linje med regeringens strävan att renodla domstolarnas verksamhet. Som myndigheten påpekar har den också liknande uppgifter i andra sammanhang. Myndighetens förslag skulle dock kräva att det görs ändringar dels i de konventionsbilagor där de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna pekas ut (se vidare artikel 74.1 i Bryssel I-förordningen och artikel 77.1 i 2007 års Luganokonvention), dels i bestämmelserna om exekvaturförfarandet i lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om

erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden. Något beredningsunderlag för att föreslå sådana ändringar i detta lagstiftnings- ärende finns inte. Dessutom har det nyligen inletts en översyn av Bryssel I-förordningen, som inrymmer bl.a. frågan om ett avskaffande av exekvaturförfarandet (se Kommissionens Grönbok av den 21 april 2009, KOM(2009) 175 slutlig). Mot denna bakgrund är regeringen inte beredd att nu ta ställning till Kronofogdemyndighetens förslag.

5.3 Kompletterande bestämmelser till konventionen

5.3.1 Avgöranden i summarisk process

Regeringens förslag: Bestämmelsen i 5 § andra stycket lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning och lagens bestämmelser om betalningsföreläggande och vanlig handräckning inte gäller om inkorporeringslagen skulle ha varit tillämplig om talan hade väckts i allmän domstol och ytterligare ett antal förutsättningar föreligger upphävs. Någon motsvarande bestämmelse med avseende på den nya Luganokonventionen tas inte in i lagen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens (promemorian s. 57 f.).

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser har tillstyrkt förslaget eller inte haft några invändningar mot det.

Skälen för regeringens förslag: I den nya Luganokonventionen införs i artikel 62 en allmän bestämmelse som anger att med uttrycket domstol avses varje myndighet som av en konventionsstat utsetts som behörig i frågor som omfattas av konventionens tillämpningsområde. Detta är en nyhet i förhållande till den nuvarande konventionen. Där anges i stället vissa myndigheter som ska jämföras med domstol i konventionens mening (protokoll 1 artikel Va), dock inte någon myndighet i Sverige. I Bryssel I-förordningen (artikel 62) anges uttryckligen att i Sverige avses vid summarisk process i mål om betalningsföreläggande och handräckning med uttrycket domstol också svensk kronofogdemyndighet. I den nya Luganokonventionen har man dock, till skillnad från förordningen, valt en öppen definition i stället för att namnge specifika myndigheter i konventionsstaterna. För svensk del får definitionen anses innebära att Kronofogdemyndigheten är att betrakta som ”domstol” i konventionens mening när det gäller frågor om betalningsföreläggande och handräckning.

Den summariska processen flyttades över från tingsrätt till kronofogdemyndighet år 1992. I samband med att den nuvarande Luganokonventionen införlivades i svensk rätt gjordes bedömningen att ett undantag måste göras i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning för fall då Luganokonventionen skulle ha varit tillämplig om talan hade väckts i domstol och svaren inte har hemvist i Sverige eller det i en annan stat pågår rättegång om samma sak och denna rättegång kan leda till ett avgörande som är verkställbart i Sverige enligt Luganokonventionen (prop. 1991/92:128 s. 153 f.). Enligt 5 § andra stycket gäller sålunda lagens bestämmelser om betalnings-

föreläggande och vanlig handräckning inte i dessa fall. Syftet med bestämmelsen är att undvika att en svarande med hemvist i en annan konventionsstat ska riskera att Kronofogdemyndigheten meddelar ett utslag mot honom eller henne i situationer då svensk domstol enligt konventionen inte hade varit behörig att pröva talan.

Den nya artikel 62 innebär att Kronofogdemyndighetens avgöranden omfattas av Luganokonventionens regler om erkännande och verkställighet. Kronofogdemyndigheten kommer sålunda att kunna pröva ansökningar som faller in under konventionens tillämpningsområde under de förutsättningar som anges i konventionen och med stöd av konventionen också, under vissa förutsättningar, avvisa ansökningar i sådana fall som avses i den nuvarande bestämmelsen i 5 § andra stycket lagen om betalningsföreläggande och handräckning. Det finns därmed inte längre något behov av en sådan bestämmelse i den svenska lagen. Den nuvarande bestämmelsen bör därför upphävas i samband med att den nya Luganokonventionen träder i kraft i förhållande till alla avtalsparter och det bör inte införas någon motsvarande bestämmelse med avseende på den nya Luganokonventionen. Därmed uppnås likhet med vad som redan gäller enligt Bryssel I-förordningen och Brysselkonventionen.

5.3.2 Följändringar i annan lagstiftning

Regeringens förslag: Hänvisningar till 1988 års Luganokonvention i ett antal författningar ersätts med hänvisningar till 2007 års konvention.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens (promemorian s. 59 f.).

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser har tillstyrkt förslaget eller inte haft några invändningar mot det.

Skälen för regeringens förslag: Hänvisningar till den nuvarande Luganokonventionen finns i flera svenska författningar. Dessa hänvisningar behöver ändras eller kompletteras i samband med att den nya konventionen träder i kraft.

I 10 § lagen (1932:540) om erkännande och verkställighet av dom, som meddelats i Danmark, Finland, Island eller Norge anges att lagen inte ska tillämpas om 1988 års Luganokonvention är tillämplig. Hänvisningen till 1988 års Luganokonvention bör ersättas med en hänvisning till den nya konventionen. Lagen har upphävts i förhållande till Danmark, Finland och Norge. Den är således numera bara tillämplig i förhållande till Island. Lagändringen bör därför träda i kraft i samband med Islands tillträde till den nya Luganokonventionen.

I 12 § första stycket lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz anges att lagen inte ska tillämpas när 1988 års Luganokonvention är tillämplig. Hänvisningen till 1988 års Luganokonvention bör ersättas med en hänvisning till den nya konventionen. Lagen gäller endast i förhållande till Schweiz. Lagändringen bör därför träda i kraft i samband med att 2007 års Luganokonvention träder i kraft i förhållande till Schweiz.

I lagen (1998:358) om Brysselkonventionen finns en bestämmelse som anger att det i artikel 54 B i 1988 års Luganokonvention finns

bestämmelser om när den konventionen ska tillämpas i stället för Brysselkonventionen. Eftersom den nya Luganokonventionen kommer att träda i kraft vid olika tidpunkter i förhållande till olika stater, kommer under en övergångsperiod båda konventionerna att gälla samtidigt. Under denna övergångsperiod bör det i lagen hänvisas både till artikel 54 B i 1988 års Luganokonvention och till motsvarande artikel (artikel 64) i den nya konventionen. När alla avtalsparter tillträtt den nya konventionen och den nuvarande konventionen därmed spelat ut sin roll blir hänvisningarna till den nuvarande konventionen obsoleta och bör tas bort.

Det sagda innebär att lagen om Brysselkonventionen behöver ändras vid två tillfällen. I samband med att 2007 års Luganokonvention träder i kraft ska den första ändringen – som innebär att hänvisningen till 1988 års konvention kompletteras med en hänvisning till 2007 års konvention – träda i kraft. När alla avtalsparter tillträtt den nya konventionen och 1998 års konvention därmed upphör att gälla ska den andra ändringen – som innebär att hänvisningen till 1988 års konvention tas bort – träda i kraft (se närmare avsnitt 6).

Lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden innehåller, som titeln anger, kompletterande bestämmelser till ett antal internationella instrument, bl.a. 1988 års Luganokonvention. Hänvisningen till 1988 års konventionen i 1 § 3 bör under en övergångsperiod kompletteras med en hänvisning till den nya konventionen. När alla avtalsparter tillträtt 2007 års konvention blir hänvisningen till 1988 års konvention obsolet. Denna lag bör således ändras vid två tillfällen på motsvarande sätt som lagen om Brysselkonventionen.

Även i förordningen (2005:712) med föreskrifter om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden finns kompletterande bestämmelser till bl.a. 1988 års Luganokonvention. I denna förordning bör det införas hänvisningar till den nya Luganokonventionen i anslutning till de befintliga anvisningarna till 1988 års konvention. Den dag den nya Luganokonventionen har trätt i kraft i förhållande till alla parter bör hänvisningarna till 1988 års Luganokonvention tas bort.

6 Ikraftträdande

Regeringens förslag: De föreslagna författningsändringarna ska träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Lagen (1988:358) om Brysselkonventionen och lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om internationell verkställighet av vissa avgöranden ska ändras vid två tillfällen, dels när 2007 års Luganokonvention träder i kraft, dels när 1988 års Luganokonvention upphör att gälla. På motsvarande sätt ska lagen (1992:794) om Luganokonventionen i ett första skede – när 2007 års Luganokonvention träder i kraft – ändras så att den endast gäller i förhållande till stater som ännu inte är bundna av den nya konventionen och i ett andra skede – i samband med att 1988 års Luganokonvention

upphör att gälla – upphävas. Vid den senare tidpunkten ska också den föreslagna ändringen lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning träda i kraft.

Ändringarna i lagen (1932:540) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Danmark, Finland, Island eller Norge samt lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz ska träda i kraft i samband med att Island respektive Schweiz tillträder den nya Luganokonventionen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens (promemorian s. 63 f.).

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser har tillstyrkt förslaget eller inte haft några invändningar mot det.

Skälen för regeringens förslag: Den nya Luganokonventionen träder i kraft den första dagen i den sjätte månaden efter det att EG och en medlem av Europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA) deponerat sina ratifikationsinstrument. Ratificeringen kommer enligt uppgift att ske under första halvåret 2009, vilket innebär att konventionen träder i kraft någon gång under hösten samma år. På grund av osäkerheten om det exakta datumet för konventionens ikraftträdande bör de föreslagna författningsändringarna träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Den dag EG och en medlem av EFTA deponerar sina ratifikationsinstrument träder konventionen i kraft för Sveriges del och för EG:s övriga medlemsstater med undantag för Danmark. Detsamma gäller den medlem av EFTA som deponerat sitt ratifikationsinstrument. I förhållande till övriga fördragsslutande stater träder konventionen i kraft den första dagen i den tredje månaden efter det att respektive stat deponerat sina ratifikationsinstrument. Konventionen kommer således att träda i kraft vid olika tidpunkter i förhållande till de fördragsslutande staterna. Det innebär att

Innan den nya konventionen träder i kraft i förhållande till en stat kommer den gamla Luganokonventionen att gälla i förhållande till den staten. Under en begränsad tid kommer därför båda Luganokonventionerna att gälla parallellt. Den svenska kompletterande lagstiftningen måste också vara i kraft i förhållande till båda konventionerna under denna begränsade tid för att det inte ska uppstå något glapp i regelverket.

Mot denna bakgrund behöver vissa författningar ändras vid två tillfällen. Som framgår av avsnitt 5.3.2 gäller detta lagen (1998:358) om Brysselkonventionen och lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och internationell verkställighet av vissa avgöranden. Dessa lagar måste, när 2007 års Luganokonvention träder i kraft, hänvisa till båda konventionerna. När alla avtalsparter tillträtt 2007 års konvention och 1988 års konvention därmed spelat ut sin roll ska hänvisningarna till den sistnämnda konventionen strykas. På motsvarande sätt bör tillämpningsområdet för lagen (1992:794) om Luganokonventionen i samband med att 2007 års Luganokonvention träder i kraft begränsas till att gälla endast i förhållande till stater som ännu inte är bundna av den nya konventionen. Därefter bör lagen upphävas när 1988 års Luganokonvention upphör att gälla. Vid den

tidpunkten bör också den föreslagna ändringen lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning träda i kraft.

Ändringarna i lagen (1932:540) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Danmark, Finland, Island eller Norge samt lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz bör, som konstateras i avsnitt 5.3.2, träda i kraft i samband med att Island respektive Schweiz tillträder den nya Luganokonventionen.

7 Ekonomiska konsekvenser

Regeringens bedömning: Eventuella kostnadsökningar för det allmänna ryms inom befintliga budgetramar.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens (promemorians s. 65).

Remissinstanserna: *Kronofogdemyndigheten* har anfört att den föreslagna ändringen i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning kommer att medföra en ökad mängd ärenden som ska hanteras inom ramen för den summariska processen. Denna ökade ärendemängd kommer enligt *Kronofogdemyndigheten* att innebära ökade kostnader för myndigheten. Övriga remissinstanser har inte haft några invändningar mot bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: Den nya Luganokonventionen innebär i första hand en anpassning av den nuvarande konventionen till Bryssel I-förordningen, som redan gäller i Sverige. Förändringarna är marginella i förhållande till nuvarande ordning. En förändring är att *Kronofogdemyndigheten* – till skillnad från vad som gäller enligt 1988 års Luganokonvention men i likhet med vad som gäller enligt Bryssel I-förordningen – ska jämföras med domstol vid tillämpningen av konventionens bestämmelser. Det innebär bl.a. att *Kronofogdemyndighetens* behörighet att pröva ansökningar om betalningsföreläggande i sådana situationer som faller under konventionens tillämpningsområde i fortsättningen ska bedömas utifrån konventionens reglering och inte enligt svenska nationella regler och principer på den internationella privat- och processrättens område. I sak blir skillnaderna inte stora. Konventionen torde innebära en viss utvidgning av myndighetens behörighet att pröva ansökningar med anknytning till de stater som har tillträtt den nya Luganokonventionen. Den utvidgade behörigheten kommer emellertid endast att gälla i förhållande till ett litet antal stater, närmare bestämt Norge, Island och Schweiz. Själva prövningen kommer i huvudsak att vara densamma som den myndigheten gör sedan tidigare i förhållande till EU:s medlemsstater genom tillämpning av Bryssel I-förordningen.

Sammantaget kan det antas att den utökade behörighet och de nya uppgifter som konventionen innebär för *Kronofogdemyndigheten* endast får begränsad betydelse i förhållande till myndighetens totala verksamhet. De ökade kostnader som kan uppstå bedöms därför vara

marginella och kan hanteras inom befintliga ramar. Förslagen bedöms inte heller i övrigt medföra några ökade kostnader för det allmänna.

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1932:540) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Danmark, Finland, Island eller Norge

10 §

Denna lag tillämpas inte om *konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (2007 års Luganokonvention)* är tillämplig.

Denna lag tillämpas inte heller beträffande

1. dom i mål angående boskillnad, hemskillnad, äktenskapsskillnad, återgång av äktenskap, adoptivförhållandes stiftande eller hävande, omyndighetsförklaring eller sådan förklarings hävande, eller dom som, i samband med hemskillnad, äktenskapsskillnad eller äktenskaps återgång, *meddelats* om bodelning mellan makarna, skadestånd eller vårdnaden om barnen eller *också* senare, i särskilt mål, *meddelats* i fråga, som *sagts senast*; dock att *föreskrifterna* i 4–9 §§ om verkställighet *ska tillämpas på domen, när denna enligt särskilda föreskrifter ska gälla här i riket*;

2. dom, som meddelats i Danmark, Island eller Norge och innefattar tillämpning av lagstiftningen om makars förmögenhetsförhållanden, såframtvistven här i riket skolat bedömas enligt lagstiftning, som gällde före nya giftermålsbalkens ikraftträdande;

3. beslut eller förlikning angående familjerättslig underhållsplikt;

4. beslut eller förlikning, som gäller börd, rätt på grund av arv eller testamente, boutredning eller skifte efter död man eller ansvarighet för den dödes gäld, gäldenärs försättande i konkurs, inledande av offentlig ackordsförhandling utan konkurs, andra på konkursdomares eller konkursdomstols prövning beroende frågor eller rättshandlings eller annan åtgärds ogiltighet på grund av inträffad konkurs;

5. beslut eller förlikning i fråga om äganderätt eller annan rätt till fast egendom i annan stat än den, där domen eller förlikningen tillkom, eller om skyldighet att träffa förfogande om dylik rätt eller om påföljd av sådan skyldighets åsidosättande;

6. beslut rörande skatt eller annan avgift till stat eller kommun eller annan fråga av offentligrättslig art, ändå att saken behandlats i den för tvistemål stadgade ordning.

Lagen tillämpas inte heller beträffande beslut som meddelats av särskild domstol för arbetstvister.

I paragrafen anges i vilka fall lagen inte ska tillämpas. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.2.

I *första stycket* anges att lagen inte ska tillämpas när 2007 års Luganokonvention är tillämplig. Tidigare har här hänvisats till 1988 års Luganokonvention.

I *andra stycket 1* görs vissa språkliga ändringar.

Lagen har upphävts i förhållande till Danmark, Finland och Norge. Den är således numera bara tillämplig i förhållande till Island. Lagändringen ska träda i kraft i samband med att Island tillträder den nya Luganokonventionen. Det ankommer på regeringen att bestämma dag för ikraftträdandet.

8.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz

12 §

Denna lag gäller inte fråga om en dom eller förlikning som *ska* erkännas och verkställas enligt *konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (2007 års Luganokonvention)*.

Den gäller inte heller i fråga om en dom eller förlikning som avser

1. konkurs eller ackordsförhandling utan konkurs, däri inbegripen fråga om ogiltighet av rättshandling som ingåtts av konkursgäldenären; eller

2. rätt till fast egendom i annat land än Schweiz eller skyldighet att träffa förfogande om dylik rätt eller påföljd av sådan skyldighets åsidosättande, dock att även i ty fall domen eller förlikningen gäller, där den avser ämne av familjerättslig eller arvsrättslig natur.

I paragrafen regleras i vilka fall lagen inte är tillämplig. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.2.

I *första stycket* anges att lagen inte ska tillämpas när 2007 års Luganokonvention är tillämplig. Tidigare har här hänvisats till 1988 års Luganokonvention. I samma stycke görs också en språklig ändring.

Andra stycket är oförändrat.

Lagen gäller endast i förhållande till Schweiz. Ändringarna ska träda i kraft i samband med att Schweiz tillträder den nya konventionen. Det ankommer på regeringen att bestämma dag för ikraftträdandet.

8.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning

5 §

Om en tvist angående en förpliktelse enligt någon särskild föreskrift ska tas upp av en annan myndighet än tingsrätt, kan saken prövas enligt denna lag endast om det finns bestämmelser som medger sådan prövning. Det som sägs i denna lag om tingsrätt ska i sådana fall gälla den andra myndigheten.

I paragrafen finns bestämmelser om när lagen är tillämplig. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.1.

I paragrafens andra stycke finns det en undantagsbestämmelse av innebörd att lagens bestämmelser om betalningsföreläggande och vanlig handräckning inte ska tillämpas i de fall då inkorporeringslagen skulle vara tillämplig om talan hade väckts i allmän domstol och svaren inte har hemvist i Sverige eller det i en annan konventionsstat pågår rättegång om samma sak och denna rättegång kan leda till ett avgörande som är verkställbart i Sverige enligt Luganokonventionen. Det stycket upphävs till följd av att inkorporeringslagen upphör att gälla.

Kronofogdemyndighetens prövning av mål om betalningsföreläggande och handräckning omfattas av bestämmelserna i den nya Lugano-konventionen. Det innebär bl.a. att Kronofogdemyndigheten kommer att kunna pröva ansökningar som faller in under konventionens tillämpningsområde men också att myndigheten med stöd av konventionen kommer att kunna avvisa ansökningar i sådana situationer som avses i den nuvarande bestämmelsen, nämligen när svaranden har hemvist i en annan konventionsstat än Sverige eller det pågår ett mål om samma sak i en annan konventionsstat. Av konventionen följer dock att myndigheten under vissa förutsättningar är behörig att pröva ansökningar även mot en svarande med hemvist i en annan konventionsstat (se närmare avsnitt 4.2).

Författningen ska träda i kraft i samband med att den nya Luganokonventionen har trätt i kraft i förhållande till samtliga parter och inkorporeringslagen upphör att gälla. Det ankommer på regeringen att bestämma dag för ikraftträdandet.

Av den nya 1 a § i inkorporeringslagen följer att den lagen inte gäller i förhållande till de stater som är bundna av den nya Luganokonventionen. Eftersom konventionen träder i kraft vid olika tidpunkter i olika stater innebär detta att lagen stegvis kommer att få ett mer begränsat tillämpningsområde. På grund av kopplingen till inkorporeringslagen kommer, på motsvarande sätt, tillämpligheten av andra stycket i förevarande paragraf att stegvis begränsas till allt färre stater fram till dess att stycket upphör att gälla.

8.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:794) om Luganokonventionen

1 a §

Denna lag gäller inte i förhållande till stater som är bundna av konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (2007 års Luganokonvention).

Regeringen tillkännager i Svensk författningssamling vilka som har tillträtt 2007 års Luganokonvention.

Paragrafen, som är ny, behandlar lagens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Genom lagen (1992:794) om Luganokonventionen inkorporerades den nuvarande Luganokonventionen i svensk rätt. Luganokonventionen reglerar dels förhållandet mellan EFTA-staterna och EG:s medlemsstater, dels det inbördes förhållandet mellan EFTA-staterna. Konventionen gäller dock, med något undantag, inte mellan EU:s medlemsstater. Deras inbördes förhållande regleras av Bryssel I-förordningen.

Under en övergångsperiod kommer den nuvarande Luganokonventionen – och därmed inkorporeringslagen – och den nya Luganokonventionen att gälla parallellt. Av *första stycket* framgår att inkorporeringslagen under denna tid ska tillämpas endast i förhållande till stater som ännu inte blivit bundna av den nya konventionen. Med att

en stat är *bunden* av konventionen avses här att konventionen har trätt i kraft i förhållande till den staten. Att konventionen har ratificerats är således inte tillräckligt.

Vilka som har tillträtt konventionen tillkännages av regeringen. En erinran om detta har tagits in i *andra stycket*. Av tillkännagivandet kommer även att framgå när konventionen träder i kraft i förhållande till respektive stat som är bunden av konventionen.

Lagändringarna ska träda i kraft i samband med att den nya Luganokonventionen träder i kraft. Det ankommer på regeringen att bestämma dag för ikraftträdandet.

8.5 Förslaget till lag om upphävande av lagen (1992:794) om Luganokonventionen

Lagen upphävs till följd av att den nya Luganokonventionen ersätter 1988 års konvention. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Upphävandelagen ska träda i kraft när den nya konventionen trätt i kraft i förhållande till alla avtalsslutande parter. Det ankommer på regeringen att bestämma dag för ikraftträdandet.

8.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen

2 §

I artikel 54 B i *konventionen den 16 september 1988 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (1988 års Luganokonvention)*, som gäller som lag här i landet enligt lagen (1992:794) om Luganokonventionen, finns bestämmelser om när *den konventionen ska tillämpas i stället för Brysselkonventionen*.

I artikel 64 i konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (2007 års Luganokonvention) finns bestämmelser om när den konventionen ska tillämpas i stället för Brysselkonventionen.

Paragrafen behandlar tillämpningsområdet för Brysselkonventionen. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.2.

Av paragrafens i sak oförändrade *första stycke* framgår att det i 1988 års Luganokonvention finns bestämmelser om när den konventionen ska tillämpas i stället för Brysselkonventionen.

I det nya *andra stycket* har införts en hänvisning till motsvarande bestämmelser i 2007 års Luganokonvention. Det ankommer på regeringen att bestämma när lagändringen ska träda i kraft. Denna tidpunkt ska sammanfalla med den tidpunkt då 2007 års konvention träder ikraft.

Avsikten är att hänvisningarna till båda konventionerna ska gälla parallellt så länge som båda konventionerna är i kraft. När 1988 års konvention upphör att gälla ska första stycket i förevarande paragraf upphävas (se närmare avsnitt 8.7).

8.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen

2 §

I artikel 64 i konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (2007 års Luganokonvention) finns bestämmelser om när den konventionen ska tillämpas i stället för Brysselkonventionen.

Paragrafen behandlar tillämpningsområdet för Brysselkonventionen. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.2.

Av paragrafen framgår att det i 2007 års Luganokonvention finns bestämmelser om när den konventionen ska tillämpas i stället för Brysselkonventionen. Ändringen innebär att första stycket, som hänvisar till artikel 54 B i 1988 års Luganokonvention, upphävs (se närmare avsnitt 8.6).

Det ankommer på regeringen att bestämma när lagändringen ska träda i kraft. Denna tidpunkt ska sammanfalla med den tidpunkt då inkorporeringslagen upphävs.

8.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar

1. rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (Bryssel I-förordningen),

2. konventionen den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område jämte tillträdeskonventioner (Brysselkonventionen),

3. konventionen den 16 september 1988 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (*1988 års Luganokonvention*) samt konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (2007 års Luganokonvention),

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar (förordningen om den europeiska exekutionstiteln), och

5. avtalet den 19 oktober 2005 mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område.

Paragrafen anger vilka internationella överenskommelser som lagens bestämmelser kompletterar. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.2.

I *punkten 3* kompletteras hänvisningen till 1988 års Luganokonvention med en hänvisning till den nya konventionen. Det ankommer på regeringen att bestämma när lagändringen ska träda i kraft. Denna tidpunkt ska sammanfalla med den tidpunkt då 2007 års konvention träder ikraft.

Avsikten är att hänvisningarna till båda konventionerna ska gälla parallellt så länge som båda konventionerna är i kraft. När 1988 års konvention upphör att gälla ska hänvisningen till den konventionen i förevarande paragraf tas bort (se närmare avsnitt 8.9).

8.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar

1. rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (Bryssel I-förordningen),

2. konventionen den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område jämte tillträdeskonventioner (Brysselkonventionen),

3. konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (2007 års Luganokonvention),

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar (förordningen om den europeiska exekutionstiteln), och

5. avtalet den 19 oktober 2005 mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område.

Paragrafen anger vilka internationella överenskommelser som lagens bestämmelser kompletterar. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.2.

I *punkten 3* stryks hänvisningen till 1988 års Luganokonvention (se närmare avsnitt 8.8).

Det ankommer på regeringen att bestämma när lagändringen ska träda i kraft. Denna tidpunkt ska sammanfalla med den tidpunkt då inkorporeringslagen upphävs.

Konvention om domstols behörighet och om
erkännande och verkställighet av domar på
privaträttens område

Bilaga 1

KONVENTION**om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område**

INGRESS

DE HÖGA AVTALSSLUTANDE PARTERNA I DENNA KONVENTION,

SOM ÄR FAST BESLUTNA att stärka det rättsliga skyddet för personer som är etablerade inom deras territorier,

SOM BEAKTAR att det för detta ändamål är nödvändigt att fastställa domstolars behörighet, underlätta erkännandet av domstolsavgöranden och införa ett effektivt förfarande för att säkerställa verkställighet av sådana domstolsavgöranden samt av officiella handlingar och inför domstol ingångna förlikningar,

SOM ÄR MEDVETNA OM förbindelserna dem emellan, som på det ekonomiska området har bekräftats genom de frihandelsavtal som ingåtts mellan Europeiska gemenskapen och vissa av Europeiska frihandelssammanslutningens medlemsstater,

SOM TAR HÄNSYN TILL:

- Brysselkonventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, i dess lydelse enligt anslutningskonventionerna i samband med senare utvidgningar av Europeiska unionen,
- Luganokonventionen av den 16 september 1988 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, varigenom tillämpningen av bestämmelserna i 1968 års Brysselkonvention utvidgas till att även omfatta vissa av Europeiska frihandelssammanslutningens medlemsstater,
- rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, som har ersatt den ovannämnda Brysselkonventionen,
- avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknat i Bryssel den 19 oktober 2005,

SOM ÄR ÖVERTYGDA OM att en utvidgning av principerna i förordning (EG) nr 44/2001 till att även omfatta de avtalslutande parterna i det här instrumentet kommer att stärka det rättsliga och ekonomiska samarbetet,

SOM ÖNSKAR säkerställa en så enhetlig tillämpning som möjligt av detta instrument, och

SOM i denna anda har BESLUTAT att ingå denna konvention,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

AVDELNING I

TILLÄMPNINGSOMRÅDE*Artikel 1*

1. Denna konvention är tillämplig på privaträttens område, oberoende av vilket slag av domstol det är fråga om. Den omfattar i synnerhet inte skattefrågor, tullfrågor och förvaltningsrättsliga frågor.
2. Konventionen är inte tillämplig på
 - a) fysiska personers rättsliga status, rättskapacitet eller rättshandlingsförmåga, makars förmögenhetsförhållanden, arv och testamente,

- b) konkurs, ackord och liknande förfaranden,
- c) social trygghet,
- d) skiljeförfarande.

3. I denna konvention avses med termen konventionsstat varje stat som är avtalslutande part i denna konvention eller medlem i Europeiska gemenskapen. Termen kan också beteckna Europeiska gemenskapen.

AVDELNING II

DOMSTOLS BEHÖRIGHET

AVSNITT 1

Allmänna bestämmelser

Artikel 2

1. Om inte annat föreskrivs i denna konvention, skall talan mot den som har hemvist i en konventionsstat väckas vid domstol i den staten, oberoende av i vilken stat han eller hon är medborgare.
2. För den som inte är medborgare i den konventionsstat där han eller hon har hemvist gäller samma bestämmelser om domstols behörighet som för statens egna medborgare.

Artikel 3

1. Talan mot den som har hemvist i en konventionsstat får väckas vid domstol i en annan konventionsstat endast med stöd av bestämmelserna i avsnitten 2–7 i denna avdelning.
2. Särskilt de nationella bestämmelser om domstols behörighet som återfinns i bilaga I får inte tillämpas mot en sådan person.

Artikel 4

1. Om svaranden inte har hemvist i en konventionsstat bestäms domstolarnas behörighet i varje konventionsstat i enlighet med den statens lag, om inte annat följer av bestämmelserna i artiklarna 22 och 23.
2. Mot en sådan svarande kan den som har hemvist i en konventionsstat, oberoende av medborgarskap, på samma sätt som statens egna medborgare, åberopa de bestämmelser om domstols behörighet som gäller där och särskilt de bestämmelser som anges i bilaga I.

AVSNITT 2

Särskilda behörighetsregler

Artikel 5

Talan mot den som har hemvist i en konventionsstat kan väckas i en annan konventionsstat i följande fall:

1. a) Om talan avser avtal, vid domstolen i uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser.
- b) I denna bestämmelse, och såvida inte annat avtalats, avses med uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser
 - vid försäljning av varor, den ort i en konventionsstat dit enligt avtalet varorna har eller skulle ha levererats,

- vid utförande av tjänster, den ort i en konventionsstat där enligt avtalet tjänsterna har eller skulle ha utförts.
- c) Om punkt b inte gäller, skall punkt a gälla.
2. Om talan avser underhållsskyldighet,
- a) vid domstolen i den ort där den underhållsberättigade har sin hemvist eller vanliga vistelseort, eller
 - b) om talan har samband med frågan om någons rättsliga status, vid den domstol som enligt sin egen lag är behörig att pröva denna fråga, såvida inte behörigheten endast grundar sig på den ena partens medborgarskap, eller
 - c) om talan har samband med frågan om någons föräldraansvar, vid den domstol som enligt sin egen lag är behörig att pröva denna fråga, såvida inte behörigheten endast grundar sig på den ena partens medborgarskap.
3. Om talan avser skadestånd utanför avtalsförhållanden, vid domstolen i den ort där skadan inträffade eller kan inträffa.
4. Om talan avser enskilt anspråk i anledning av brott, vid den domstol där brottmålet är anhängigt, i den mån domstolen enligt sin lag är behörig att pröva enskilda anspråk.
5. I fråga om tvist som hänför sig till verksamheten vid en filial, agentur eller annan etablering, vid domstolen i den ort där denna är belägen.
6. I fråga om instiftare av en trust, "trustee", eller insatt förmånstagare till en trust, som är upprättad antingen genom lag eller genom en skriftlig handling eller muntligen och skriftligen bekräftad, vid domstolarna i den konventionsstat där trusten har sitt säte.
7. I fråga om tvist om betalning av bärgarlön för bärgning av skeppslast eller för frakt, vid den domstol där lasten eller frakten
- a) har blivit föremål för kvarstad eller liknande säkerhetsåtgärd för att säkerställa sådan betalning, eller
 - b) kunde ha blivit föremål för sådan säkerhetsåtgärd, om inte borgen eller annan säkerhet hade ställts,
- förutsatt att det görs gällande att svaranden har någon rätt till lasten eller frakten eller hade sådan rätt vid tiden för bärgningen.

Artikel 6

Talan mot den som har hemvist i en konventionsstat kan även väckas i följande fall:

1. Om det rör sig om en av flera svarande, vid domstol där någon av svarandena har hemvist, förutsatt att det finns ett tillräckligt nära samband mellan käromålen för att en gemensam handläggning och dom skall vara påkallad för att undvika att oförenliga domar meddelas som en följd av att käromålen prövas i olika rättegångar.

2. Om talan avser återgångskrav eller annat liknande, vid den domstol där det ursprungliga käromålet är anhängigt, såvida inte detta har väckts endast för att få talan mot tredje man prövad vid annan domstol än den som annars skulle ha varit behörig att pröva talan.
3. Vid genkärsmål som grundar sig på samma avtal eller omständigheter som huvudkärålet, vid den domstol där huvudkärålet är anhängigt.
4. Om talan avser avtal och denna talan får förenas med ett annat mål mot samma svarande om sakrätt till fast egendom, vid domstolen i den konventionsstat på vars territorium fastigheten är belägen.

Artikel 7

En domstol i en konventionsstat som med stöd av denna konvention är behörig att pröva mål om ansvar till följd av ett fartygs användning eller drift är, liksom annan domstol som enligt lagen i den staten är behörig i stället för denna, också behörig att pröva mål om begränsning av sådant ansvar.

AVSNITT 3

Behörighet vid försäkringstvister

Artikel 8

För försäkringstvister gäller i fråga om domstols behörighet utöver föreskrifterna i artikel 4 och artikel 5.5 bestämmelserna i detta avsnitt.

Artikel 9

1. Talan mot en försäkringsgivare som har hemvist i en konventionsstat kan väckas
 - a) vid domstolarna i den stat där försäkringsgivaren har hemvist, eller
 - b) i en annan konventionsstat, vid domstolen i den ort där kändanden har hemvist om talan väcks av försäkringstagaren, den försäkrade eller en förmånstagare, eller
 - c) om det rör sig om en samförsäkrare, vid den domstol i en konventionsstat där talan har väckts mot huvudförsäkringsgivaren.
2. En försäkringsgivare som inte har hemvist i någon konventionsstat men som har en filial, agentur eller annan etablering i en sådan stat skall i fråga om tvister som hänför sig till verksamheten vid denna anses ha hemvist i den konventionsstaten.

Artikel 10

Beträffande ansvarsförsäkring eller försäkring av fast egendom kan talan mot försäkringsgivaren också väckas vid domstolen i den ort där skadan inträffade. Detsamma gäller om både lös och fast egendom omfattas av samma försäkringsavtal och har skadats genom samma händelse.

Artikel 11

1. I fråga om ansvarsförsäkring kan, om lagen i domstolsstaten tillåter det, talan mot försäkringsgivaren vidare väckas vid den domstol där den skadelidande har väckt talan mot den försäkrade.
2. Bestämmelserna i artiklarna 8–10 gäller om den skadelidande väcker talan direkt mot försäkringsgivaren, om sådan direkt talan är tillåten.
3. Om den lag som är tillämplig på sådan direkt talan tillåter att talan mot försäkringstagaren eller den försäkrade får prövas i samma rättegång, är samma domstol behörig i förhållande till dessa personer.

Artikel 12

1. Om inte annat föreskrivs i artikel 11.3, får en försäkringsgivare väcka talan endast vid domstolarna i den konventionsstat där svaranden har hemvist, vare sig denne är försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare.
2. Bestämmelserna i detta avsnitt inskränker inte rätten att väcka genkärsmål vid den domstol där huvudkärromålet, enligt bestämmelserna i detta avsnitt, är anhängigt.

Artikel 13

Avvikelser från bestämmelserna i detta avsnitt i ett avtal om domstols behörighet gäller endast om avtalet

1. har ingåtts efter tvistens uppkomst, eller
2. ger försäkringstagaren, den försäkrade eller en förmånstagare rätt att väcka talan vid andra domstolar än dem som anges i detta avsnitt, eller
3. har ingåtts mellan en försäkringstagare och en försäkringsgivare, vilka vid försäkringsavtalets ingående hade hemvist eller sin vanliga vistelseort i samma konventionsstat, och avtalet innebär att domstolarna i den staten skall vara behöriga även om skadan skulle inträffa utomlands, såvida inte ett sådant avtal strider mot lagen i den staten, eller
4. har ingåtts med en försäkringstagare som inte har hemvist i någon konventionsstat, förutsatt att försäkringen inte är obligatorisk och inte heller avser fast egendom i en konventionsstat, eller
5. hänför sig till ett försäkringsavtal som omfattar en eller flera av de risker som anges i artikel 14.

Artikel 14

De risker som avses i artikel 13.5 är följande:

1. Förlust av eller skada på
 - a) havsgående fartyg, anläggningar offshore eller på fria havet eller luftfartyg, där förlusten eller skadan har samband med deras användning för kommersiellt ändamål,
 - b) gods under transport, med undantag för passagerares resgods, när transporten helt eller delvis sker med sådant fartyg eller luftfartyg.
2. Ansvar, med undantag för fysisk skada på passagerare eller förlust av eller skada på deras resgods,
 - a) som är en följd av användningen eller driften av fartyg, anläggningar eller luftfartyg som anges i punkt 1 a, såvida inte lagen i den konventionsstat där sådant luftfartyg är registrerat förbjuder avtal om domstols behörighet i fråga om försäkring av sådana risker,
 - b) för förlust eller skada orsakad av gods under transport enligt punkt 1 b.
3. Ekonomisk förlust som har samband med användningen eller driften av fartyg, anläggningar eller luftfartyg enligt punkt 1 a, särskilt förlust av frakt eller befraktningsintäkter.

4. Varje risk som har samband med någon av de risker som avses i punkterna 1–3.
5. Trots vad som sägs i punkterna 1–4 ovan, alla stora risker.

AVSNITT 4

Behörighet vid konsumenttvister

Artikel 15

1. Om talan avser avtal som har ingåtts av en person, konsumenten, för ändamål som kan anses ligga utanför dennes affärsverksamhet eller yrkesverksamhet, gäller i fråga om behörigheten, om inte annat följer av föreskrifterna i artikel 4 och artikel 5.5, bestämmelserna i detta avsnitt
 - a) om avtalet gäller köp av varor där betalningen skall erläggas i särskilda poster, eller
 - b) om avtalet gäller lån som skall återbetalas i särskilda poster eller någon annan form av kredit om lånet eller krediten var avsedd att finansiera köp av varor, eller
 - c) i övriga fall, om avtalet har ingåtts med en person som bedriver kommersiell verksamhet eller yrkesverksamhet i den konventionsstat där konsumenten har hemvist eller, på något sätt, riktar sådan verksamhet till den staten eller flera stater, däribland den staten, och avtalet faller inom ramen för sådan verksamhet.
2. Om konsumentens avtalspart inte har hemvist i en konventionsstat men har en filial, agentur eller annan etablering i en konventionsstat, skall parten anses ha hemvist i den staten såvitt avser tvister som hänför sig till denna verksamhet.
3. Bestämmelserna i detta avsnitt skall inte tillämpas på transportavtal utom när det gäller avtal om en kombination av resa och inkvartering för ett pris där allt är inkluderat.

Artikel 16

1. Konsumenten får väcka talan mot den andra avtalsparten antingen vid domstolarna i den konventionsstat där denne har hemvist eller vid domstolen i den ort där konsumenten har hemvist.
2. Talan mot en konsument får av den andra avtalsparten väckas endast vid domstolarna i den konventionsstat där konsumenten har hemvist.
3. Dessa bestämmelser inskränker inte rätten att väcka genkärsmål vid den domstol där huvudkäröålet, enligt bestämmelserna i detta avsnitt, är anhängigt.

Artikel 17

Avvikelser från bestämmelserna i detta avsnitt i ett avtal om domstols behörighet gäller endast om avtalet

1. har ingåtts efter tvistens uppkomst, eller
2. ger konsumenten rätt att väcka talan vid andra domstolar än dem som anges i detta avsnitt, eller
3. har ingåtts av en konsument och dennes avtalspart, vilka vid avtalets ingående hade hemvist eller sin vanliga vistelseort i samma konventionsstat, och avtalet ger domstolarna i den staten behörighet, såvida inte ett sådant avtal strider mot lagen i den staten.

AVSNITT 5

Behörighet vid tvister om anställningsavtal

Artikel 18

1. Om talan avser anställningsavtal gäller i fråga om behörigheten, om inte annat följer av artikel 4 och artikel 5.5, bestämmelserna i detta avsnitt.
2. Om en arbetstagare ingår ett anställningsavtal med en arbetsgivare som inte har hemvist i en konventionsstat men har en filial, agentur eller annan etablering i en konventionsstat, skall arbetsgivaren i fråga om tvister som hänför sig till verksamheten vid filialen, agenturen eller etableringen anses ha hemvist i den staten.

Artikel 19

Talan mot en arbetsgivare som har hemvist i en konventionsstat kan väckas

1. vid domstolarna i den stat där arbetsgivaren har hemvist, eller
2. i en annan konventionsstat
 - a) vid domstolarna i den ort där arbetstagaren vanligtvis utför eller senast utförde sitt arbete, eller
 - b) om arbetstagaren inte vanligtvis utför eller utförde sitt arbete i ett och samma land, vid domstolen i den ort där det affärsställe vid vilket arbetstagaren anstälts är eller var beläget.

Artikel 20

1. En arbetsgivare får väcka talan endast vid domstolarna i den konventionsstat där arbetstagaren har hemvist.
2. Bestämmelserna i detta avsnitt inskränker inte rätten att väcka genkärsmål vid den domstol där huvudkärålet enligt bestämmelserna i detta avsnitt är anhängigt.

Artikel 21

Avvikelser från bestämmelserna i detta avsnitt i ett avtal om domstols behörighet gäller endast om avtalet

1. har ingåtts efter tvistens uppkomst, eller
2. ger arbetstagaren rätt att väcka talan vid andra domstolar än dem som anges i detta avsnitt.

AVSNITT 6

Exklusiv behörighet

Artikel 22

Följande domstolar skall, oberoende av parternas hemvist, ha exklusiv behörighet:

1. Om talan avser sakrätt i fast egendom eller nyttjanderätt till fast egendom, domstolarna i den konventionsstat där egendomen är belägen.

Dock skall, om talan avser avtal om nyttjanderätt till fast egendom för tillfälligt privat bruk under en tid av högst sex på varandra följande månader, också domstolarna i den konventionsstat där svaranden har hemvist vara behöriga under förutsättning att nyttjanderättshavaren är en fysisk person och att ägaren och nyttjanderättshavaren har hemvist i samma konventionsstat.

2. Om talan avser giltighet, ogiltighet eller upplösning av bolag eller andra juridiska personer eller giltighet av beslut av deras organ, domstolarna i den konventionsstat där den juridiska personen har sitt säte. För att bestämma var detta säte är beläget skall domstolen tillämpa sin egen internationella privaträtt.
3. Om talan avser giltigheten av inskrivningar i offentliga register, domstolarna i den konventionsstat där registret förs.
4. Om talan, oavsett om det är fråga om ett käromål eller ett svaromål, avser registrering eller giltighet av patent, varumärken, mönster och liknande rättigheter för vilka krävs deposition eller registrering, domstolarna i den konventionsstat där deposition eller registrering har begärts eller har ägt rum eller på grund av bestämmelserna i en gemenskapsrättsakt eller en internationell konvention anses ha ägt rum.

Med förbehåll för den behörighet som Europeiska patentverket har enligt den europeiska patentkonventionen undertecknad i München den 5 oktober 1973, skall domstolarna i varje konventionsstat, oberoende av hemvist, ha exklusiv behörighet vid talan som angår registreringen eller giltigheten av ett europeiskt patent som har meddelats för den staten.

5. Om talan avser verkställighet av domar, domstolarna i den konventionsstat där domen har verkställts eller skall verkställas.

AVSNITT 7

Avtal om domstols behörighet

Artikel 23

1. Om parterna har träffat avtal om att en domstol eller domstolarna i en konventionsstat skall vara behöriga att avgöra en redan uppkommen tvist eller framtida tvister i anledning av ett bestämt rättsförhållande, och minst en av parterna har hemvist i en konventionsstat, skall endast den domstolen eller domstolarna i den medlemsstaten ha behörighet. En sådan behörighet skall vara exklusiv om parterna inte har träffat avtal om annat. Ett sådant avtal om behörighet skall vara antingen
 - a) skriftligt eller muntligt och skriftligen bekräftat, eller
 - b) i en form som överensstämmer med praxis som parterna har utbildat mellan sig, eller
 - c) i internationell handel, i en form som överensstämmer med handelsbruk eller annan sedvänja som parterna kände till eller borde ha känt till och som är allmänt känd och regelmässigt iaktas av parter i avtal av föreliggande typ vid det ifrågavarande slaget av handel.
2. Ett elektroniskt meddelande som möjliggör en varaktig dokumentation av avtalet skall jämföras med skriftlig form.
3. Om ett sådant avtal har ingåtts mellan parter av vilka ingen har hemvist i en konventionsstat, är domstolarna i andra konventionsstater inte behöriga att pröva tvisten så länge den eller de utvalda domstolarna inte har förklarat sig obehöriga.
4. Den domstol eller de domstolar i en konventionsstat som ges behörighet genom den handling varigenom en trust har bildats har exklusiv behörighet att pröva en talan mot en instiftare, "trustee" eller insatt förmånstagare till en trust, om saken angår förhållandet mellan dessa personer eller deras rättigheter eller skyldigheter inom trusten.
5. Avtal om domstols behörighet eller motsvarande bestämmelser i en handling varigenom en trust har bildats har ingen verkan om de strider mot bestämmelserna i artiklarna 13, 17 och 21 eller om de domstolar vilkas behörighet de utesluter har exklusiv behörighet enligt artikel 22.

Artikel 24

Utöver den behörighet som en domstol i en konventionsstat har enligt andra bestämmelser i denna konvention, är domstolen behörig om svaranden går i svaromål inför denna. Detta gäller dock inte om svaranden gick i svaromål för att bestrida domstolens behörighet eller om en annan domstol har exklusiv behörighet enligt artikel 22.

AVSNITT 8

Prövning av behörighetsfrågan och av om målet kan tas upp

Artikel 25

Om talan som väcks vid en domstol i en konventionsstat gäller en tvist som huvudsakligen rör en fråga som en domstol i en annan konventionsstat är exklusivt behörig att pröva enligt artikel 22, skall domstolen självmant förklara sig obehörig.

Artikel 26

1. Om talan väcks vid en domstol i en konventionsstat mot en svarande som har hemvist i en annan konventionsstat, och svaranden inte går i svaromål, skall domstolen självmant förklara sig obehörig, såvida den inte är behörig enligt bestämmelserna i denna konvention.

2. Domstolen skall låta handläggningen av målet vila till dess att det har klarlagts att svaranden har haft möjlighet att få del av stämningsansökan eller motsvarande handling i så god tid att han eller hon kunnat förbereda sitt svaromål eller att alla nödvändiga åtgärder för detta syfte har vidtagits.

3. Artikel 15 i Haagkonventionen av den 15 november 1965 om delgivning i utlandet av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur skall ersätta bestämmelserna i punkt 2, om stämningsansökan eller motsvarande handling måste översändas i enlighet med den konventionen.

4. Medlemsstater i Europeiska gemenskapen som är bundna av rådets förordning (EG) nr 1348/2000 av den 29 maj 2000 eller av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark om delgivning av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur, undertecknat i Bryssel den 19 oktober 2005, skall i sina ömsesidiga förbindelser tillämpa bestämmelsen i artikel 19 i den förordningen, om stämningsansökan eller motsvarande handling måste översändas i enlighet med den förordningen eller det avtalet.

AVSNITT 9

Litispens och mål som har samband med varandra

Artikel 27

1. Om talan väcks vid domstolar i olika medlemsstater rörande samma sak och målen gäller samma parter, skall varje domstol utom den vid vilken talan först väckts självmant låta handläggningen av målet vila till dess att det har fastställts att den domstol vid vilken talan först väckts är behörig.

2. När det har fastställts att den domstol vid vilken talan först väckts är behörig, skall övriga domstolar självmant avvisa talan till förmån för den domstolen.

Artikel 28

1. Om käromål som har samband med varandra prövas vid domstolar i olika konventionsstater, får varje domstol utom den vid vilken talan först väckts låta handläggningen av målet vila.

2. Om dessa mål prövas i första instans får varje domstol, utom den vid vilken talan först väckts, också avvisa talan på begäran av en av parterna, om den domstol vid vilken talan först väckts är behörig att pröva de berörda käromålen och dess lag tillåter förening av dessa.

3. Vid tillämpningen av denna artikel skall käromål anses ha samband med varandra om de är så förenade att en gemensam handläggning och dom är påkallad för att undvika att oförenliga domar meddelas som en följd av att käromålen prövas i olika rättegångar.

Artikel 29

Om flera domstolar är exklusivt behöriga, skall varje domstol utom den vid vilken talan först väckts förklara sig obehörig till förmån för den domstolen.

Artikel 30

I detta avsnitt skall talan anses ha väckts vid en domstol

1. när stämningsansökan eller motsvarande handling har ingivits till domstolen, förutsatt att käranden sedan inte har underlåtit att vidta de mått och steg som denne var skyldig att vidta för att få delgivningen av svaranden verkställd, eller
2. om delgivning av handlingen skall ske innan handlingen ges in till domstolen, när den tas emot av den myndighet som är ansvarig för delgivning, förutsatt att käranden sedan inte har underlåtit att vidta de mått och steg som denne var skyldig att vidta för att få handlingen ingiven till domstolen.

AVSNITT 10

Interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder*Artikel 31*

Interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, som kan vidtas enligt lagen i en konventionsstat, får begäras hos domstolarna i den staten, även om domstol i en annan konventionsstat är behörig att pröva målet i sak enligt denna konvention.

AVDELNING III

ERKÄNNANDE OCH VERKSTÄLLIGHET*Artikel 32*

I denna konvention förstås med dom varje avgörande som har meddelats av domstol i en konventionsstat oavsett dess rubricering, såsom dom, beslut eller förordnande om verkställighet, liksom domstolstjänstemans beslut i fråga om rättegångskostnader.

AVSNITT 1

Erkännande*Artikel 33*

1. En dom som har meddelats i en konventionsstat skall erkännas i de andra konventionsstaterna utan att något särskilt förfarande behöver anlitas.
2. Om frågan huruvida en dom skall erkännas eller inte är föremål för tvist, kan en part, som gör gällande att domen skall erkännas, i enlighet med det förfarande som föreskrivs i avsnitten 2 och 3 i denna avdelning, få fastställt att domen skall erkännas.
3. Om utgången av ett mål som handläggs vid en domstol i en konventionsstat är beroende av om en dom skall erkännas, är den domstolen behörig att pröva frågan om erkännande.

Artikel 34

En dom skall inte erkännas om

1. ett erkännande uppenbart strider mot grunderna för rättsordningen (ordre public) i den konventionsstat där domen görs gällande,
2. det är en tredskodom eller en annan dom som har meddelats mot en utebliven svarande och svaranden inte har delgivits stämningsansökan eller motsvarande handling i tillräcklig tid och på ett lämpligt sätt för att kunna förbereda sitt svaromål, såvida inte svaranden haft möjlighet att överklaga domen men underlåtit detta,
3. den är oförenlig med en dom som har meddelats i en tvist mellan samma parter i den konventionsstat där domen görs gällande,

4. den är oförenlig med en dom som tidigare har meddelats i en annan konventionsstat eller i en tredje stat mellan samma parter och rörande samma sak, såvida den först meddelade domen uppfyller de nödvändiga villkoren för erkännande i den stat där domen görs gällande.

Artikel 35

1. En dom skall vidare inte erkännas om den strider mot bestämmelserna i avsnitten 3, 4 och 6 i avdelning II, och inte heller i de fall som avses i artikel 68. Det är dessutom möjligt att vägra erkänna en dom i de fall som anges i artikel 64.3 och artikel 67.4.
2. Vid den behörighetsprövning som åsyftas i föregående punkt är den domstol eller myndighet som prövar frågan om erkännande bunden av de faktiska omständigheter som domstolen i ursprungsstaten har grundat sin behörighet på.
3. Domstolens behörighet i ursprungsstaten får inte omprövas på andra grunder än de som avses i punkt 1. Behörighetsreglerna omfattas inte av de i artikel 34.1 åsyftade grunderna för rättsordningen (ordre public).

Artikel 36

En utländsk dom får aldrig omprövas i sak.

Artikel 37

1. Om det vid domstol i en konventionsstat görs gällande att en dom som har meddelats i en annan konventionsstat skall erkännas, får domstolen låta handläggningen av målet vila om ändring i domen har sökts genom anlitande av ordinära rättsmedel.
2. Om det vid domstol i en konventionsstat görs gällande att en dom som har meddelats i Irland eller Förenade kungariket skall erkännas, får domstolen låta handläggningen av målet vila om verkställighet av domen har uppskjutits i ursprungsmedlemsstaten på grund av att ändring i domen har sökts.

AVSNITT 2

Verkställighet

Artikel 38

1. En dom som har meddelats i en konventionsstat och som är verkställbar i den staten skall verkställas i en annan konventionsstat sedan domen, på ansökan av part, har förklarats vara verkställbar där.
2. I Förenade kungariket skall sådana domar dock verkställas i England och Wales, i Skottland eller i Nordirland sedan domen, på ansökan av part, har registrerats för verkställighet i den delen av Förenade kungariket.

Artikel 39

1. Ansökan skall göras till den domstol eller den behöriga myndighet som anges i förteckningen i bilaga II.
2. Den lokala behörigheten skall bestämmas efter motpartens hemvist eller efter den plats där verkställighet skall ske.

Artikel 40

1. Förfarandet vid ansökan om verkställighet regleras av lagen i den konventionsstat där verkställighet begärs.
2. Sökanden skall uppge en delgivningsadress inom den domstols domkrets där ansökan görs. Om lagen i den konventionsstaten inte föreskriver att en sådan adress skall anges, skall sökanden i stället utse ett ombud i saken.
3. De handlingar som anges i artikel 53 skall bifogas ansökan.

Artikel 41

Domen skall förklaras vara verkställbar omedelbart efter fullgörandet av formaliteterna i artikel 53 utan någon omprövning enligt artiklarna 34 och 35. I detta skede av förfarandet skall motparten inte ges tillfälle att yttra sig över ansökan.

Artikel 42

1. Sökanden skall omedelbart underrättas om beslutet i anledning av ansökan om verkställighetsförklaring på det sätt som föreskrivs i den konventionsstat där verkställighet begärs.

2. Motparten skall delges verkställighetsförklaringen tillsammans med beslutet, såvida inte detta redan delgivits denna part.

Artikel 43

1. Båda parter får söka ändring av beslutet i anledning av ansökan om verkställighetsförklaring.

2. Ansökan om ändring skall göras till den domstol som anges i förteckningen i bilaga III.

3. Ansökan om ändring skall handläggas enligt bestämmelserna för kontradiktoriska förfaranden.

4. Om motparten underlåter att inställa sig vid den domstol som handlägger ansökan om ändring, skall bestämmelserna i artikel 26.2–26.4 tillämpas även om motparten inte har hemvist i en konventionsstat.

5. Ansökan om ändring av verkställighetsförklaringen skall ges in inom en månad efter delgivningen av denna. Om motparten har hemvist i en annan konventionsstat än den där verkställighetsförklaringen meddelades, skall fristen för att söka ändring vara två månader och löpa från den dag då beslutet delgavs denne, antingen personligen eller i bostaden. Fristen får inte förlängas på grund av långt avstånd.

Artikel 44

Mot det avgörande som meddelas med anledning av att ändring har sökts får talan föras endast på det sätt som anges i bilaga IV.

Artikel 45

1. Den domstol vid vilken ansökan om ändring görs enligt artikel 43 eller 44 får avslå en ansökan om verkställighetsförklaring eller upphäva verkställighetsförklaringen endast på någon av de grunder som anges i artiklarna 34 och 35. Den skall meddela sitt avgörande utan dröjsmål.

2. Den utländska domen får aldrig omprövas i sak.

Artikel 46

1. Den domstol som handlägger verkställighetsfrågan efter det att ändring har sökts enligt artikel 43 eller 44 får på begäran av motparten låta handläggningen av målet vila, om talan mot domen har förts genom anlitande av ordinära rättsmedel i ursprungsstaten eller om fristen för sådan talan ännu inte har löpt ut; i sistnämnda fall får domstolen bestämma en tid inom vilken en sådan talan skall föras.

2. Om domen meddelades i Irland eller Förenade kungariket skall varje form av överklagande som står till buds i ursprungsstaten anses som en sådan talan mot domen genom anlitande av ordinära rättsmedel som avses i punkt 1.

3. Domstolen kan också göra verkställigheten beroende av att det ställs sådan säkerhet som domstolen bestämmer.

Artikel 47

1. Om en dom skall erkännas i enlighet med denna konvention, skall ingenting hindra sökanden från att begära interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, enligt lagstiftningen i den stat där domen görs gällande, utan att någon verkställighetsförklaring enligt artikel 41 skall krävas.
2. Verkställighetsförklaringen skall medföra att säkerhetsåtgärder får vidtas.
3. Så länge den i artikel 43.5 angivna fristen för att söka ändring av verkställighetsförklaringen inte har löpt ut och intill dess att beslut har meddelats med anledning av att ändring söks, får inga andra åtgärder för verkställighet än säkerhetsåtgärder vidtas mot gäldenärens egendom.

Artikel 48

1. Om en utländsk dom omfattar flera yrkanden och verkställighetsförklaringen inte kan meddelas för domen i dess helhet, skall domstolen eller den behöriga myndigheten meddela den i fråga om ett eller flera av dem.
2. Sökanden kan begära en verkställighetsförklaring som är begränsad till delar av domen.

Artikel 49

En utländsk dom varigenom någon förpliktas att betala vite är verkställbar i den konventionsstat där verkställighet begärs endast om vitets belopp slutligt har fastställts av domstol i ursprungsstaten.

Artikel 50

1. Om sökanden i ursprungsstaten helt eller delvis hade rättshjälp eller var befriad från kostnader och avgifter, skall denne vid de förfaranden som avses i detta avsnitt vara berättigad till rättshjälp eller kostnads- och avgiftsbefrielse i största möjliga utsträckning enligt lagen i verkställighetsstaten.
2. En person som ansöker om verkställighet av ett avgörande som meddelats av en administrativ myndighet i Danmark, Island, eller Norge angående underhållsskyldighet kan, i den stat där verkställighet begärs, göra anspråk på de förmåner som avses i punkt 1 om vederbörande kan förete ett intyg från det danska, isländska eller norska justitiedepartementet om att han eller hon uppfyller de ekonomiska villkoren för att vara berättigad till full eller viss rättshjälp eller befrielse från kostnader och avgifter.

Artikel 51

Ingen säkerhet, borgen eller deposition, oavsett dess benämning, får krävas av den som i en konventionsstat begär verkställighet av en dom som har meddelats i en annan konventionsstat, på den grunden att han eller hon är utländsk medborgare eller inte har sin hemvist eller vistelseort i verkställighetsstaten.

Artikel 52

Ingen avgift eller skatt som är beräknad efter tvisteföremålets värde får tas ut i den konventionsstat där verkställighet begärs vid ett förfarande som avser en verkställighetsförklaring.

AVSNITT 3

Gemensamma bestämmelser*Artikel 53*

1. Den part som gör gällande att en dom skall erkännas eller ansöker om en verkställighetsförklaring skall ge in en kopia av domen som uppfyller de villkor som är nödvändiga för att dess äkthet skall kunna fastställas.
2. Den part som ansöker om en verkställighetsförklaring skall också ge in ett intyg enligt artikel 54, om inte annat följer av artikel 55.

Artikel 54

Domstolen eller den behöriga myndigheten i en konventionsstat där en dom har meddelats skall på begäran av någon berörd part utfärda ett intyg på standardformuläret i bilaga V till denna konvention.

Artikel 55

1. Om intyget enligt artikel 54 inte har ingivits, kan domstolen eller den behöriga myndigheten bestämma en tid inom vilken det skall inges, eller godta en likvärdig handling eller, om tillgängliga uppgifter kan anses tillräckliga, befria sökanden från skyldigheten att ge in det.

2. Om domstolen eller den behöriga myndigheten begär det, skall en översättning av handlingarna ges in. Översättningen skall vara bestyrkt av en person som är behörig därtill i någon av konventionsstaterna.

Artikel 56

Ingen legalisering eller annat liknande förfarande får krävas i fråga om de handlingar som anges i artikel 53 eller i artikel 55.2 eller i fråga om fullmakt för ombud i saken.

AVDELNING IV**OFFICIELLA HANDLINGAR (ACTES AUTHENTIQUES) OCH INFÖR DOMSTOL INGÅNGNA FÖRLIKNINGAR****Artikel 57**

1. En handling som har upprättats eller registrerats som en officiell handling (acte authentique) och som är verkställbar i en medlemsstat skall på ansökan förklaras vara verkställbar i en annan medlemsstat i enlighet med det i artikel 38 och följande artiklar föreskrivna förfarandet. Den domstol till vilken ansökan om ändring ges in enligt artikel 43 eller 44 får avslå en ansökan om verkställighetsförklaring eller upphäva en verkställighetsförklaring endast om verkställighet av den officiella handlingen uppenbart strider mot grunderna för rättsordningen (ordre public) i den stat där verkställighet begärs.

2. Ett avtal om underhållsskyldighet som har ingåtts inför en administrativ myndighet eller bestyrkts av en sådan myndighet skall också anses som en officiell handling enligt punkt 1.

3. Den ingivna handlingen måste uppfylla de villkor som är nödvändiga för att den skall kunna godtas som en officiell handling i ursprungsstaten.

4. Bestämmelserna i avdelning III avsnitt 3 gäller i tillämpliga delar. Den behöriga myndigheten i en konventionsstat där en officiell handling har upprättats eller registrerats skall på begäran av någon berörd part utfärda ett intyg på standardformuläret i bilaga VI till denna konvention.

Artikel 58

En förlikning som har ingåtts inför domstol i ett pågående mål och som är verkställbar i den konventionsstat där förlikningen ingicks är verkställbar i den stat där verkställighet begärs under samma förutsättningar som officiella handlingar. Domstolen eller den behöriga myndigheten i en konventionsstat där en förlikning inför domstol godkänts skall på begäran av någon berörd part utfärda ett intyg på standardformuläret i bilaga V till denna konvention.

AVDELNING V**ALLMÄNNA BESTÄMMELSER****Artikel 59**

1. Vid avgörandet av om en part har hemvist i den konventionsstat där talan är väckt skall domstolen tillämpa sin egen lag.

2. Om en part inte har hemvist i den konventionsstat där talan är väckt skall domstolen, vid avgörandet av frågan huruvida parten har hemvist i en annan konventionsstat, tillämpa den statens lag.

Artikel 60

1. Vid tillämpningen av denna konvention skall ett bolag eller annan juridisk person anses ha hemvist i orten för dess

- a) stadgeenliga säte,
- b) huvudkontor eller
- c) huvudsakliga verksamhet.

2. Med stadgeenligt säte avses i Förenade kungariket och i Irland "registered office", eller, om sådant saknas, orten för stiftandet (place of incorporation) eller, om sådan ort saknas, den ort enligt vars lagstiftning bildandet (formation) ägde rum.

3. För att avgöra om en "trust" har hemvist i den konventionsstat där talan är väckt skall domstolen tillämpa sin egen internationella privaträtt.

Artikel 61

Med förbehåll för mer fördelaktiga nationella bestämmelser, får den som har hemvist i en konventionsstat och är åtalad för ett icke uppsåtligt brott vid en brottmålsdomstol i en annan konventionsstat i vilken han eller hon inte är medborgare, försvaras av en därtill behörig person, även om han eller hon inte inställer sig personligen. Den domstol som handlägger målet får dock föreskriva personlig inställelse. Om en sådan föreskrift inte har efterkommitts behöver en dom som har meddelats rörande ett civilrättsligt anspråk mot någon som inte har haft tillfälle att svara i målet varken erkännas eller verkställas i andra konventionsstater.

Artikel 62

I denna konvention avses med uttrycket "domstol" varje myndighet som av en konventionsstat utsetts som behörig i frågor som omfattas av konventionens tillämpningsområde.

AVDELNING VI

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Artikel 63

1. Bestämmelserna i denna konvention skall tillämpas endast på rättsliga förfaranden som har inletts och på officiella handlingar (actes authentiques) som har upprättats eller registrerats efter konventionens ikraftträdande och, när det gäller förfaranden för erkännande och verkställighet av en dom eller officiella handlingar, endast i den medlemsstat där erkännande eller verkställighet begärs.

2. Om förfarandena i ursprungsstaten inleddes innan konventionen trädde i kraft skall dock domar som meddelas efter denna tidpunkt erkännas och verkställas enligt avdelning III,

- a) om förfarandena i ursprungsstaten inleddes efter ikraftträdandet av Luganokonventionen av den 16 september 1988 både i ursprungsstaten och i den stat där verkställighet begärs,
- b) i alla andra fall om domstolens behörighet grundade sig på bestämmelser som överensstämde med bestämmelserna antingen i avdelning II eller i en konvention som ingåtts mellan ursprungsstaten och den stat där verkställighet begärs och som gällde när förfarandena inleddes.

AVDELNING VII

FÖRHÅLLET TILL RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 44/2001 OCH ANDRA RÄTTSAKTER

Artikel 64

1. Denna konvention skall inte påverka Europeiska gemenskapens medlemsstaters tillämpning av rådets förordning (EG) nr 44/2001 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område eller eventuella ändringar av denna, av konventionen om domstols behörighet och om

verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknad i Bryssel den 27 september 1968, och av protokollet om EG-domstolens tolkning av den konventionen, undertecknat i Luxemburg den 3 juni 1971, i deras ändrade lydelse enligt konventionerna om anslutning till konventionen och protokollet för stater som anslutit sig till Europeiska gemenskaperna, samt av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknat i Bryssel den 19 oktober 2005.

2. Denna konvention skall dock under alla förhållanden tillämpas

- a) i frågor om domstols behörighet, om svaranden har hemvist i en stat där denna konvention, men ingen av de rättsakter som avses i punkt 1 i denna artikel är tillämplig, eller om det av artiklarna 22 eller 23 i denna konvention följer att domstolarna i en sådan stat skall vara behöriga,
- b) i frågor om litispens och mål som har samband med varandra i enlighet med bestämmelserna i artikel 27 och 28, om talan väcks i en stat där denna konvention, men ingen av de rättsakter som avses i punkt 1 i denna artikel är tillämplig, eller i en stat där både denna konvention och en av de rättsakter som avses i punkt 1 i denna artikel är tillämpliga,
- c) i frågor om erkännande och verkställighet, om varken ursprungsstaten eller verkställighetsstaten tillämpar någon av de rättsakter som avses i punkt 1 i denna artikel.

3. Utöver de skäl som anges i avdelning III, kan erkännande och verkställighet vägras om den behörighetsgrund som domen baserar sig på inte överensstämmer med vad som följer av denna konvention och erkännandet eller verkställigheten avser en part med hemvist i en stat där denna konvention, men ingen av de rättsakter som avses i punkt 1, är tillämplig, om inte domen kan erkännas eller verkställas på annat sätt enligt någon bestämmelse i den stat där erkännande eller verkställighet begärs.

Artikel 65

Med de begränsningar som följer av artikel 63.2 samt artiklarna 66 och 67 skall denna konvention, för de stater som har tillträtt den, ersätta de konventioner som ingåtts mellan två eller flera av dem och som omfattar samma frågor som den här konventionen. Denna konvention skall särskilt ersätta de konventioner som anges i bilaga VII.

Artikel 66

1. Det fördrag och de konventioner som avses i artikel 65 skall fortsätta att gälla på områden där denna konvention inte är tillämplig.
2. De skall fortsätta att gälla beträffande domar som har meddelats och handlingar som upprättats eller registrerats som officiella handlingar före denna konventions ikraftträdande.

Artikel 67

1. Denna konvention skall inte inverka på konventioner som de avtalsslutande staterna och/eller konventionsstaterna har tillträtt och som på särskilda områden reglerar domstolars behörighet eller erkännande eller verkställighet av domar. Utan att det påverkar skyldigheter som följer av andra avtal mellan vissa avtalsslutande parter, skall den här konventionen inte hindra avtalsslutande parter från att tillträda sådana konventioner.
2. Denna konvention skall inte utgöra hinder för en domstol i en stat som har tillträtt både den här konventionen och en konvention som reglerar ett särskilt område att förklara sig behörig i enlighet med den konventionen, även om svaranden har hemvist i en konventionsstat som inte har tillträtt konventionen i fråga. Den domstol som handlägger målet skall dock alltid tillämpa artikel 26 i denna konvention.
3. Domar som har meddelats av en domstol i en konventionsstat med tillämpning av behörighetsregler i en konvention som reglerar ett särskilt område skall erkännas och verkställas i de andra konventionsstaterna i enlighet med bestämmelserna i avdelning III i denna konvention.

4. Utöver de skäl som anges i avdelning III, kan erkännande och verkställighet vägras om den stat där erkännande eller verkställighet begärs inte är bunden av konventionen i en viss fråga och den person som ansökan om erkännande eller verkställighet gäller har hemvist i den staten eller, om den stat där erkännande eller verkställighet begärs är medlem i Europeiska gemenskapen och med avseende på konventioner som kräver ratificering av Europeiska gemenskapen, i någon av dess medlemsstater, om inte domen i fråga kan erkännas eller verkställas enligt någon annan bestämmelse i den stat där erkännande eller verkställighet begärs.

5. Om det i en konvention, som reglerar ett särskilt område och som har tillträtts såväl av ursprungsstaten som av den stat som ansökan riktas till, anges förutsättningar för erkännande eller verkställighet av domar, skall dessa förutsättningar gälla. Bestämmelserna i denna konvention om förfarandena vid erkännande och verkställighet kan dock alltid tillämpas.

Artikel 68

1. Denna konvention skall inte påverka avtal varigenom konventionsstater, före ikraftträdandet av konventionen, har åtagit sig att inte erkänna domar som meddelats i andra konventionsstater mot svarande som har hemvist eller sin vanliga vistelseort i en tredje stat när domen, i fall som avses i artikel 4, kunnat meddelas endast med stöd av en behörighetsregel som anges i artikel 3.2. Utan att det påverkar skyldigheter som följer av andra avtal mellan vissa avtalsslutande parter, skall den här konventionen inte hindra avtalsslutande parter från att tillträda sådana konventioner.

2. En avtalsslutande part kan dock inte göra ett åtagande gentemot en tredje stat om att inte erkänna en dom som meddelats en annan konventionsstat av en domstol som grundar sin behörighet på att egendom som tillhör svaranden finns i den staten eller att käranden erhållit kvarstad eller liknande säkerhetsåtgärd i egendom som finns där

a) om åtgärden vidtas för att göra gällande äganderätt eller besittningsrätt i den egendomen, syftar till att erhålla tillstånd att avyttra egendomen eller grundar sig på något annat förhållande som rör sådan egendom, eller

b) om egendomen utgör säkerhet för en fordran som är föremål för förfarandet.

AVDELNING VIII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 69

1. Denna konvention skall stå öppen för undertecknande av Europeiska gemenskapen, Danmark och stater som, vid den tidpunkt då konventionen öppnas för undertecknande, är medlemmar i Europeiska frihandelssammanslutningen.

2. Denna konvention skall ratificeras av signatärerna. Ratifikationsinstrumenten skall deponeras hos den schweiziska regeringen, som är depositarie för denna konvention.

3. I samband med ratifikationen kan de avtalsslutande parterna ge in förklaringar i enlighet med artiklarna I, II och III i Protokoll 1.

4. Denna konvention träder i kraft den första dagen i den sjätte månaden efter den dag då Europeiska gemenskapen och en medlem av Europeiska frihandelssammanslutningen deponerar sina ratifikationsinstrument.

5. För alla andra avtalsparter träder konventionen i kraft den första dagen i den tredje månaden från det att de deponerat sina ratifikationsinstrument.

6. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 3.3 i protokoll 2, skall denna konvention ersätta Luganokonventionen av den 16 september 1988 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område från och med den dag den träder i kraft i enlighet med punkterna 4 och 5. Eventuella hänvisningar till 1988 års Luganokonvention i andra rättsakter skall förstås som en hänvisning till denna konvention.

7. När det gäller förbindelserna mellan Europeiska gemenskapens medlemsstater och de icke-europeiska territorier som anges i artikel 70.1, skall den här konventionen ersätta konventionen om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknad i Bryssel, den 27 september 1968, och protokollet om domstolens tolkning av den konventionen, undertecknat i Luxemburg den 3 juni 1971, i deras ändrade lydelse enligt konventionerna om anslutning till nämnda konvention och nämnda protokoll för stater som anslutit sig till Europeiska gemenskaperna, från dagen för ikraftträdandet av den här konventionen med avseende på dessa territorier i enlighet med artikel 73.2.

Artikel 70

1. Efter ikraftträdandet skall denna konvention vara öppen för anslutning av
 - a) de stater som, efter det att denna konvention har öppnats för undertecknande, blir medlemmar i Europeiska frihandelssammanslutningen, på de villkor som anges i artikel 71,
 - b) medlemsstater i Europeiska gemenskapen som företräder vissa icke-europeiska territorier som är en del av dessa medlemsstaters territorier eller för vars yttre förbindelser den medlemsstaten ansvarar, på de villkor som anges i artikel 71,
 - c) alla andra stater, på de villkor som anges i artikel 72.
2. Stater som avses i punkt 1 och som önskar bli avtalsslutande parter till denna konvention skall rikta sin ansökan till depositarien. Denna ansökan, inklusive de uppgifter som anges i artiklarna 71 och 72, skall åtföljas av en översättning till engelska och franska.

Artikel 71

1. Varje stat som avses i artikel 70.1 a och 70.1 b som önskar bli avtalsslutande part i denna konvention
 - a) skall meddela de uppgifter som krävs för tillämpningen av den, och
 - b) får ge in förklaringar i enlighet med artiklarna I och III i protokoll 1.
2. Depositarien skall vidarebefordra alla uppgifter som mottagits i enlighet med punkt 1 till övriga avtalsslutande parter innan den berörda statens anslutningsinstrument deponeras.

Artikel 72

1. Varje stat som avses i artikel 70.1 c som önskar bli avtalsslutande part i denna konvention
 - a) skall meddela de uppgifter som krävs för tillämpningen av den, och
 - b) får ge in förklaringar i enlighet med artiklarna I och III i protokoll 1, och
 - c) skall förse depositarien med uppgifter om i synnerhet
 1. sitt domstolsväsende, bland annat upplysningar om hur domare utses och hur domarnas oberoende garanteras,
 2. sin interna lagstiftning om förfarandet i tvistemål och om verkställighet av domstolsavgöranden, och
 3. sina internationellt privaträttsliga bestämmelser om förfarandet i tvistemål.
2. Depositarien skall vidarebefordra alla uppgifter som mottagits i enlighet med punkt 1 till övriga avtalsslutande parter innan de inbjuds att tillträda konventionen i enlighet med punkt 3 i denna artikel.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 4 i denna artikel skall depositarien inbjuda den berörda staten att tillträda konventionen först när alla avtalsslutande parter har samtyckt till detta. De avtalsslutande parterna skall eftersträva att lämna sitt samtycke inom ett år från det att depositarien uppmanade dem till det.

4. Konventionen skall endast träda i kraft mellan den tillträdande staten och de avtalsslutande parter som inte har gjort några invändningar mot statens anslutning senast den första dagen i den tredje månaden som följer på deponeringen av den berörda partens anslutningsinstrument.

Artikel 73

1. Anslutningsinstrumenten skall deponeras hos depositarien.
2. För sådana anslutande stater som avses i artikel 70 skall konventionen träda i kraft den första dagen i den tredje månaden som följer på deponeringen av den berörda partens anslutningsinstrument. Från den tidpunkten skall den anslutande staten anses som avtalsslutande part i konventionen.
3. Varje avtalsslutande part får ge in konventionstexten på den berörda statens språk till depositarien. Texten skall vara giltig om de avtalsslutande parterna enas om det i enlighet med artikel 4 i protokoll 2.

Artikel 74

1. Denna konvention skall ingås på obegränsad tid.
2. Varje avtalsslutande part får när som helst säga upp konventionen genom skriftlig notifikation till depositarien.
3. Uppsägningen gäller från slutet av det kalenderår som följer på utgången av en period på sex månader från den dag då depositarien mottog den skriftliga notifikationen om uppsägning.

Artikel 75

Till denna konvention fogas

- ett protokoll 1 om vissa frågor rörande domstols behörighet, förfaranden och verkställighet,
- ett protokoll 2 om en enhetlig tillämpning av denna konvention och om den ständiga kommittén,
- ett protokoll 3 om tillämpningen av artikel 67 i denna konvention,
- bilagorna I–IV och bilaga VII, som innehåller uppgifter om tillämpningen av denna konvention,
- bilagorna V och VI, som innehåller formulär för de intyg som avses i artiklarna 54, 57 och 58,
- bilaga VIII med uppgifter om de giltiga språkversioner som avses i artikel 79, och
- bilaga IX, som rör tillämpningen av artikel II i protokoll 1.

Protokollen och bilagorna utgör en integrerad del av denna konvention.

Artikel 76

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 77 kan varje avtalsslutande part begära en revidering av denna konvention. För detta ändamål skall depositarien sammankalla den ständiga kommittén, i enlighet med artikel 4 i protokoll 2.

Artikel 77

1. De avtalsslutande parterna skall meddela depositarien eventuella bestämmelser om ändring av förteckningarna i bilaga I–IV samt eventuella strykningar i eller tillägg till förteckningen i bilaga VII och tidpunkten för när dessa träder i kraft. Dessa uppgifter skall meddelas i skälig tid före ikraftträdandet och åtföljas av en översättning till franska och engelska. Depositarien skall anpassa de berörda bilagorna i enlighet med detta, efter att ha samrått med den ständiga kommittén i enlighet med artikel 4 i protokoll 2. För detta ändamål skall de avtalsslutande parterna tillhandahålla en översättning av ändringarna på sina språk.

2. Alla eventuella ändringar av bilagorna V–VI och VIII–IX till denna konvention skall antas av den ständiga kommittén i enlighet med artikel 4 i protokoll 2.

Artikel 78

1. Depositarien skall underrätta de avtalsslutande parterna om
 - a) deponeringen av varje ratifikationsinstrument eller anslutningsinstrument,
 - b) dagen för denna konventions ikraftträdande med avseende på de avtalsslutande staterna,
 - c) eventuella förklaringar som mottagits i enlighet med artiklarna I–IV i protokoll 1,
 - d) eventuella meddelanden i enlighet med artikel 74.2, artikel 77.1 och punkt 4 i protokoll 3.
2. Meddelandena skall åtföljas av översättningar till engelska och franska.

Artikel 79

Denna konvention, som upprättats i ett enda exemplar på de språk som anges i bilaga VIII, vilka alla texter är lika giltiga, skall deponeras i det schweiziska förbundsarkivet. Den schweiziska regeringen skall översända en bestyrkt kopia till var och en av de avtalsslutande parterna.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat denna konvention.

Съставено в Лугано на тридесети октомври две хиляди и седма година.

Hecho en Lugano el treinta de octubre de dos mil siete.

V Luganu dne třicátého října dva tisíce sedm.

Udfærdiget i Lugano, den tredivte oktober to tusind og syv.

Geschehen zu Lugano am dreißigsten Oktober zweitausendsieben.

Lugano, kolmekümnes oktoober kaks tuhat seitse

Έγινε στο Λουγκάνο στις τριάντα Οκτωβρίου του έτους δύο χιλιάδες επτά.

Done at Lugano, on the thirtieth day of October in the year two thousand and seven.

Fait à Lugano, le trente octobre deux mille sept.

Arna dhéanamh in Lugano, an tríochadú lá de Dheireadh Fómhair sa bhliain dhá mhíle a seacht.

Fatto a Lugano, addì trenta ottobre duemilasette

Gerður í Lúganó þrítugasta dag október mánaðar árið tvö þúsund og sjö.

Lugano, divi tūkstoði septitā gada trīsdesmitajā oktobrī.

Priimta Lugane, du tūkstanēiai septintais metais spalio trisedimtà dienà.

Kelt Luganóban, a kétezer-hetedik év október havának harmincadik napján.

Magħmul f'Lugano, fit-tleltaħ-il jum ta' Ottubru fis-sena elfejn u seba'.

Gedaan te Lugano, op dertig oktober tweeduizend zeven.

Utfærdiget i Lugano den trettiende oktober totusenogsyv.

Sporządzono w Lugano dnia trzydziestego października dwa tysiące siódmego roku

Feito em Lugano, aos trinta dias de Outubro do ano de dois mil e sete

Încheiată la Lugano, la treizeci octombrie anul două mii șapte.

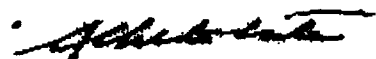
V Lugane tridsiateho oktobra dvetisícšedem.

Sestavljeno v Luganu, tridesetega oktobra leta dva tisoč sedem.

Tehty Luganossa kolmantenäkymmenentenä päivänä lokakuuta vuonna kaksituhattaseitsemän.

Utfärdad i Lugano den trettionde oktober år tjugohundrasju.

За Европейската общност
 Por la Comunidad Europea
 Za Evropské společenství
 For Det Europæiske Fællesskab
 Für die Europäische Gemeinschaft
 Euroopa Ühenduse nimel
 Thar ceann an Chomhphobail Eorpaigh
 Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
 For the European Community
 Pour la Communauté européenne
 Thar ceann an Chomhphobail Eorpaigh
 Per la Comunità europea
 Europos bendrijos vardu
 az Európai Közösség részéről
 Ghall-Komunità Ewropea
 Voor de Europese Gemeenschap
 W imieniu Wspólnoty Europejskiej
 Pela Comunidade Europeia
 Pentru Comunitatea Europeană
 Za Európske spoločenstvo
 Za Evropsko skupnost
 Euroopan yhteisön puolesta
 Pá Europeiska gemenskapens vägnar

For Kongeriget Danmark

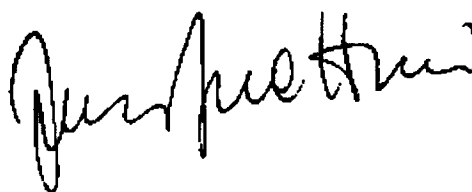
Fyrir hönd lýðveldisins Íslands

For Kongeriket Norge

Für die Schweizerische Eidgenossenschaft
 Pour la Confédération suisse
 Per la Confederazione svizzera

PROTOKOLL 1**om vissa frågor rörande domstols behörighet, förfaranden och verkställighet**

DE HÖGA AVTALSSLUTANDE PARTERNA HAR ENATS OM FÖLJANDE:

Artikel I

1. Handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur som upprättats i en konventionsstat och som måste delges personer i en annan konventionsstat skall översändas i enlighet med de förfaranden som föreskrivs i konventioner och avtal som tillämpas mellan dessa stater.
2. Om inte den konventionsstat där delgivning skall äga rum genom en förklaring till depositarien motsätter sig detta, kan sådana handlingar också sändas från tjänstemän i den stat där handlingen har upprättats direkt till tjänsteman i den stat där mottagaren befinner sig. I sådant fall skall tjänstemannen i ursprungsstaten sända en kopia av handlingen till den tjänsteman i mottagarstaten som är behörig att överlämna den till mottagaren. Handlingen skall överlämnas på det sätt som föreskrivs i mottagarstatens lag. Överlämnandet skall bekräftas genom ett intyg som sänds direkt till tjänstemannen i ursprungsstaten.
3. Medlemsstater i Europeiska gemenskapen som är bundna av rådets förordning (EG) nr 1348/2000 av den 29 maj 2000 eller av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark om delgivning av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur, undertecknat i Bryssel den 19 oktober 2005, skall tillämpa den förordningen och det avtalet i sina ömsesidiga förbindelser.

Artikel II

1. Den behörighet som anges i artiklarna 6.2 och 11 för mål om återgångskrav eller liknande kan inte göras gällande fullt ut i de stater som anges i bilaga IX och som är bundna av denna konvention. Var och en med hemvist i en annan konventionsstat kan stämmas i den staten i enlighet med de bestämmelser som avses i bilaga IX.
2. Europeiska gemenskapen kan i samband med ratifikationen förklara att de förfaranden som avses i artikel 6.2 och artikel 11 inte får användas i vissa andra medlemsstater och meddela uppgifter om vilka regler som skall gälla.
3. Domar som meddelas i andra konventionsstater med stöd av artikel 6.2 eller artikel 11 skall erkännas och verkställas i de stater som anges i punkterna 1 och 2 i enlighet med bestämmelserna i avdelning III. De eventuella verkningar som domar som meddelats i dessa stater kan ha för tredje man enligt bestämmelserna i punkterna 1 och 2 skall erkännas också i övriga konventionsstater.

Artikel III

1. Schweiz förbehåller sig rätten att i samband med ratifikationen förklara att man inte kommer att tillämpa följande del av bestämmelsen i artikel 34.2:

"... såvida inte svaranden haft möjlighet att överklaga domen men underlåtit detta".

Om Schweiz avger en sådan förklaring skall övriga konventionsstater tillämpa samma förbehåll med avseende på domar som meddelats av schweiziska domstolar.

2. De avtalsslutande parterna kan, med avseende på domar som meddelats i en sådan anslutande stat som avses i artikel 70.1 c, genom att avge en förklaring förbehålla sig
 - a) rätten att förfara på det sätt som anges i punkt 1, och
 - b) rätten för en myndighet som anges i artikel 39 att, trots bestämmelserna i artikel 41, på eget initiativ kontrollera huruvida någon av grunderna för att vägra erkännande och verkställighet av en dom föreligger eller inte.

3. Om en avtalsslutande part har gjort ett sådant förbehåll som avses i punkt 2 gentemot en anslutande stat, kan den anslutande staten genom en förklaring förbehålla sig samma rätt med avseende på domar som meddelats av domstolarna i den avtalsslutande parten.

4. Med undantag för sådana förbehåll som avses i punkt 1, skall förklaringarna gälla i fem år och kunna förnyas i slutet av en sådan femårsperiod. Den avtalsslutande parten skall senast sex månader innan denna period löper ut anmäla en eventuell förnyelse av en sådan förklaring som avses i punkt 2. En anslutande stat får förnya sin förklaring enligt punkt 3 först sedan den förnyat motsvarande förklaring enligt punkt 2.

Artikel IV

De förklaringar som avses i detta protokoll kan återkallas när som helst genom skriftlig notifikation till depositarien. Notifikationen skall åtföljas av en översättning till engelska och franska. De avtalsslutande parterna skall tillhandahålla översättningar till sina språk. En eventuell återkallelse får verkan den första dagen i den tredje månaden efter en sådan notifikation.

PROTOKOLL 2**om en enhetlig tillämpning av denna konvention och om den ständiga kommittén**

INGRESS

DE HÖGA AVTALSSLUTANDE PARTERNA,

SOM BEAKTAR artikel 75 i denna konvention,

SOM TAR HÄNSYN TILL att det finns en betydande koppling mellan denna konvention, 1988 års Luganokonvention och de rättsakter som avses i artikel 64.1 i denna konvention,

SOM TAR HÄNSYN TILL att Europeiska gemenskapernas domstol har behörighet att besluta om tolkningen av bestämmelserna i de rättsakter som avses i artikel 64.1 i denna konvention,

SOM TAR HÄNSYN TILL att denna konvention blir en del av gemenskapens regelverk och Europeiska gemenskapens domstol därför är behörig att besluta om tolkningen av bestämmelserna i konventionen, med avseende på hur dessa tillämpas av domstolarna i Europeiska gemenskapens medlemsstater,

SOM ÄR MEDVETNA OM de avgöranden som Europeiska gemenskapernas domstol har meddelat om tolkningen av de rättsakter som avses i artikel 64.1 i denna konvention fram till undertecknandet av konventionen, och om de avgöranden som de avtalsslutande parternas domstolar har meddelat om 1988 års Luganokonvention fram till tidpunkten för undertecknandet av denna konvention,

SOM TAR HÄNSYN TILL att den parallella revideringen av 1988 års Luganokonvention och Brysselkonventionen, som ledde till att man antog en reviderad text för dessa båda konventioner, till stor del grundade sig på ovannämnda domstolsavgöranden om 1968 års Brysselkonvention och 1988 års Luganokonvention,

SOM TAR HÄNSYN TILL att den reviderade versionen av Brysselkonventionen efter Amsterdamfördragets ikraftträdande införlivades med förordning (EG) nr 44/2001,

SOM TAR HÄNSYN TILL att denna reviderade text även legat till grund för texten till denna konvention,

SOM ÖNSKAR ATT, utan att inkräkta på domstolarnas oavhängighet, förebygga skiftande tolkningar och få till stånd en så enhetlig tolkning som möjligt av bestämmelserna i konventionen och i förordning (EG) nr 44/2001, som till stor del återges i denna konvention, och av andra rättsakter som avses i artikel 64.1 i denna konvention,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Varje domstol som tillämpar och tolkar denna konvention skall ta vederbörlig hänsyn till de principer som fastslagits genom relevanta avgöranden som domstolar i konventionsstater eller Europeiska gemenskapernas domstol har meddelat om de berörda bestämmelserna eller liknande bestämmelser i 1988 års Luganokonvention och de rättsakter som avses i artikel 64.1 i denna konvention.

2. För domstolarna i Europeiska gemenskapens medlemsstater skall den skyldighet som föreskrivs i punkt 1 gälla utan att det påverkar deras skyldigheter i förhållande till Europeiska gemenskapernas domstol enligt fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskaperna eller avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknat i Bryssel den 19 oktober 2005.

Artikel 2

Varje konventionsstat som inte är medlem i Europeiska gemenskapen skall ha rätt att inkomma med inlagor eller skriftliga synpunkter i enlighet med artikel 23 i protokollet om stadgan för Europeiska gemenskapernas domstol, om en domstol i en av Europeiska gemenskapens medlemsstater vänder sig till EG-domstolen med en begäran om förhandsavgörande om tolkningen av denna konvention eller av de rättsakter som avses i artikel 64.1 i denna konvention.

Artikel 3

1. Europeiska gemenskapernas kommission skall inrätta ett system för utbyte av uppgifter om relevanta domar som meddelats i enlighet med denna konvention samt om relevanta domar enligt 1988 års Luganokonvention och de rättsakter som avses i artikel 64.1 i denna konvention. Detta system skall vara tillgängligt för allmänheten och omfatta domar som meddelats i sista instans och av Europeiska gemenskapernas domstol samt särskilt betydelsefulla lagakraftvunna domar som meddelats i enlighet med denna konvention, 1988 års Luganokonvention och de rättsakter som avses i artikel 64.1 i denna konvention. Domarna skall klassificeras och förses med ett referat.

Systemet skall inbegripa överföring till kommissionen från konventionsstaternas behöriga myndigheter av domar som meddelats av domstolarna i dessa stater i enlighet med vad som angivits ovan.

2. Justitiesekreteraren vid Europeiska gemenskapernas domstol skall göra ett urval av mål av särskilt intresse för en väl fungerande konvention och lägga fram denna valda rättspraxis vid expertmötet i enlighet med artikel 5 i detta protokoll.

3. Under tiden fram till dess att Europeiska gemenskaperna har inrättat det system som avses i punkt 1, skall Europeiska gemenskapernas domstol upprätthålla det system för informationsutbyte som inrättades genom protokoll 2 till 1988 års Luganokonvention för domar som meddelas enligt denna konvention och 1988 års Luganokonvention.

Artikel 4

1. Det skall inrättas en ständig kommitté, bestående av företrädare för de avtalsslutande parterna.

2. Konventionens depositarie skall på en av de avtalsslutande parternas begäran sammankalla möten med kommittén i syfte att

- samråda om förhållandet mellan denna konvention och andra internationella instrument,
- samråda om tillämpningen av artikel 67, inklusive planerade anslutningar till instrument på särskilda områden enligt artikel 67.1 och föreslagen lagstiftning enligt protokoll 3,
- överväga anslutningen av nya stater. Kommittén kan särskilt ställa frågor till anslutande stater som avses i artikel 70.1 c om deras rättssystem och om genomförandet av konventionen. Kommittén kan också överväga eventuella ändringar av konventionen som kan vara nödvändiga för tillämpningen i de anslutande staterna,
- godta nya giltiga språkversioner enligt artikel 73.3 i denna konvention och nödvändiga ändringar av bilaga VIII som blir följden av detta,
- samråda om revidering av konventionen enligt artikel 76,
- samråda om ändringar av bilagorna I-IV och bilaga VII enligt artikel 77.1,

- anta ändringar av bilagorna V och VI enligt artikel 77.2,
 - återta förbehåll och förklaringar som de avtalsslutande parterna lämnar enligt protokoll 1 samt de nödvändiga ändringar av bilaga IX som blir följden av detta.
3. Kommittén skall anta sin arbetsordning. Dessa bestämmelser skall föreskriva en möjlighet att samråda och fatta beslut genom ett skriftligt förfarande.

Artikel 5

1. Depositarien kan när så behövs sammankalla ett expertmöte för utbyte av synpunkter om hur konventionen fungerar, särskilt när det gäller utvecklingen av rättspraxis och ny lagstiftning som kan påverka tillämpningen av konventionen.
 2. Detta möte skall vara sammansatt av experter från de avtalsslutande parterna, från konventionsstaterna, från Europeiska gemenskapernas domstol och från Europeiska frihandelssammanslutningen. Det skall vara öppet för eventuella andra experter vars närvaro är lämplig.
 3. Eventuella problem som uppstår med anledning av konventionens tillämpning kan hänskjutas till den ständiga kommitté som avses i artikel 4 i detta protokoll för vidare åtgärder.
-

PROTOKOLL 3
om tillämpningen av artikel 67 i denna konvention

DE HÖGA AVTALSSLUTANDE PARTERNA HAR ENATS OM FÖLJANDE:

1. Bestämmelser som, med avseende på särskilda frågor, reglerar domstols behörighet eller verkställighet eller erkännande av domar och som finns eller kommer att finnas i rättsakter som utfärdas av Europeiska gemenskapernas institutioner, skall vid tillämpningen av denna konvention behandlas på samma sätt som de konventioner som avses i artikel 67.1.
2. Om en av de avtalsslutande parterna anser att en bestämmelse i en rättsakt som föreslås av Europeiska gemenskapernas institutioner står i strid med konventionen, skall de avtalsslutande parterna omedelbart överväga en ändring av konventionen enligt artikel 76, utan att det påverkar det förfarande som fastställs genom protokoll 2.
3. Om en avtalsslutande part, eller flera avtalsslutande parter gemensamt, införlivar bestämmelser i Europeiska gemenskapens rättsakter med nationell rätt, skall dessa bestämmelser i nationell lag behandlas på samma sätt som de konventioner som avses i artikel 67.1.
4. De avtalsslutande parterna skall meddela depositarien texten till de bestämmelser som anges i punkt 3. Ett sådant meddelande skall åtföljas av en översättning till engelska och franska.

BILAGA I

De nationella bestämmelser om domstols behörighet som avses i artiklarna 3.2 och 4.2 i konventionen är följande:

- I Belgien: artiklarna 5–14 i lagen av den 16 juli 2004 om internationell privaträtt.
- I Bulgarien: artikel 4.1 i lagen om internationell privaträtt.
- I Tjeckien: artikel 86 i lag nr 99/1963 i civilprocesslagen (*občanský soudní řád*), i dess ändrade lydelse.
- I Danmark: artikel 246.2–3 i *Lov om rettens pleje*.
- I Tyskland: artikel 23 i civilprocesslagen (*Zivilprozessordnung*).
- I Estland: artikel 86 i civilprocesslagen (*tsiviilkohtumenetluse seadustik*).
- I Grekland: artikel 40 i civilprocesslagen (*Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας*).
- I Frankrike: artiklarna 14 och 15 i civillagen (*Code civil*).
- I Island: artikel 32.4 i civilprocesslagen (*Lög um meðferð einkamála nr 91/1991*).
- I Irland: de bestämmelser som medger att domstols behörighet grundas på att stämningsansökan har delgivits svaranden under tillfällig vistelse i Irland.
- I Italien: artiklarna 3 och 4 i lag 218 av den 31 maj 1995.
- I Cypern: artikel 21.2 i 1960 års domstolslag (nr 14), i dess ändrade lydelse.
- I Lettland: artikel 27 och artikel 28.3, 28.5–6 och 28.9 i civilprocesslagen (*Civilprocesa likums*).
- I Litauen: artikel 31 i civilprocesslagen (*Civilinio proceso kodeksas*).
- I Luxemburg: artiklarna 14 och 15 i civillagen (*Code civil*).
- I Ungern: artikel 57 i lag nr 13 (1979) om internationell privaträtt (*a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet*).
- I Malta: artiklarna 742, 743 och 744 i civilprocesslagen – kap. 12 (*Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Procedura Ċivili – Kap. 12*) och artikel 549 i handelslagen – kap. 13 (*Kodiċi tal-kummerċ – Kap. 13*).
- I Norge: kapitel 4-3 andra stycket andra meningen i lagen om medling och rättegång i tvistemål (*tvisteloven*).
- I Österrike: artikel 99 i lagen om domstols behörighet (*Jurisdiktionsnorm*).
- I Polen: artiklarna 1103 och 1110 i civilprocesslagen (*Kodeks postępowania cywilnego*), i den mån de fastställer domstols behörighet på grundval av svarandens hemvist i Polen, svarandens innehav av egendom i Polen eller hans förmögenhetsrättsliga anspråk där, eller på grundval av det förhållandet att föremålet för tvisten finns i Polen eller att en av parterna i målet är polsk medborgare.
- I Portugal: artiklarna 65 och 65a i civilprocesslagen (*Código de Processo Civil*) och artikel 11 i lagen om rättegången i arbetsvister (*Código de Processo de Trabalho*).
- I Rumänien: artiklarna 148–157 lag nr 105/1992 om internationellt privaträttsliga förbindelser.

- I Slovenien: artikel 48.2 i lagen om internationell privaträtt och därtill hörande förfaranden (*Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku*), jämförd med artikel 47.2 i civilprocesslagen (*Zakon o pravnem postopku*), samt artikel 58 i lagen om internationell privaträtt och därtill hörande förfaranden (*Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku*), jämförd med artikel 59 i civilprocesslagen (*Zakon o pravnem postopku*).
- I Slovakien: artiklarna 37–37e i lag nr 97/1963 om internationell privaträtt samt tillämpliga förfarandebestämmelser.
- I Schweiz: platsen där en säkerhetsåtgärd beträffande egendomen i fråga har vidtagits (*le for du lieu du séquestre/Gerichtsstand des Arrestortes/foro del luogo del sequestro*) i den mening som avses i lagen om internationell privaträtt (*loi fédérale sur le droit international privé/Bundesgesetz über das internationale Privatrecht/legge federale sul diritto internazionale privato*).
- I Finland: 10 kap. 1 § 1 momentet andra, tredje och fjärde meningen i rättegångsbalken (*oikeudenkäymiskaari*).
- I Sverige: 10 kap. 3 § första stycket första meningen i rättegångsbalken.
- I Förenade kungariket: de bestämmelser som medger att domstols behörighet grundas på
 - a) att stämningsansökan har delgivits svaranden under hans tillfälliga vistelse i Förenade kungariket, eller
 - b) att svaranden har egendom i Förenade kungariket, eller
 - c) att käranden erhållit kvarstad eller liknande säkerhetsåtgärd i egendom som finns i Förenade kungariket.

BILAGA II

Ansökan som avses i artikel 39 skall göras till följande domstolar eller behöriga myndigheter:

- I Belgien: *tribunal de première instance* eller *rechtbank van eerste aanleg* eller *erstinstanzliches gericht*.
- I Bulgarien: *Софийски градски съд*.
- I Tjeckien: *kresní soud* eller *soudní exekutor*.
- I Danmark: *byretten*.
- I Tyskland:
 - a) ordföranden i en avdelning av *Landgericht*,
 - b) en notarie i förfaranden om verkställighetsförklaring avseende en officiell handling.
- I Estland: *maakohus* (distriktsdomstol).
- I Grekland: *Μονομελές Πρωτοδικείο*.
- I Spanien: *Juzgado de Primera Instancia*.
- I Frankrike:
 - a) *greffier en chef du tribunal de grande instance*,
 - b) *président de la chambre départementale des notaires* när det gäller ansökningar om verkställbarhetsförklaring avseende en officiell handling som upprättats inför notarie.
- I Irland: *High Court*.
- I Island: *héraðsdómur*.
- I Italien: *Corte d'appello*.
- I Cypern: *Επαρχιακό Δικαστήριο* eller, i mål om underhållsskyldighet, *Οικογενειακό Δικαστήριο*.
- I Lettland: *rajona (pilsētas) tiesa*.
- I Litauen: *Lietuvos apeliacinis teismas*.
- I Luxemburg: ordföranden i *tribunal d'arrondissement*.
- I Ungern: *megyei bíróság székhelyén működő helyi bíróság* (i Budapest *Budai Központi Kerületi Bíróság*).
- I Malta: *Prim Awla tal-Qorti Ċivili* eller *Qorti tal-Magistrati ta' Għawdex fil-gurisdizzjoni superjuri tagħha* eller, när det gäller domar om underhållsskyldighet, *Reġistratur tal-Qorti* efter framställan från *Ministru responsabbli għall-Gustizzja*.
- I Nederländerna: *voorzieningenrechter van de rechtbank*.
- I Norge: *Tingretten*.
- I Österrike: *Bezirksgericht*.
- I Polen: *sąd okręgowy*.

- I Portugal: *Tribunal de Comarca*.
- I Rumänien: *Tribunal*.
- I Slovenien: *okrožno sodišče*.
- I Slovakien: *okresný súd*.
- I Schweiz:
 - a) i fråga om domar som gäller betalning av ett penningbelopp, *juge de la mainlevée/Rechtsöffnungsrichter/giudice competente a pronunciare sul rigetto dell'opposizione*, inom ramen för det förfarande som regleras i artiklarna 80 och 81 i *loi fédérale sur la poursuite pour dettes et la faillite/Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs/legge federale sulla esecuzione e sul fallimento*,
 - b) i fråga om domar som gäller något annat än betalning av ett penningbelopp, behörig *juge cantonal d'exequatur/kantonaler Vollstreckungsrichter/giudice cantonale*.
- I Finland: *Käräjäoikeus/tingsrätten*.
- I Sverige: Svea hovrätt.
- I Förenade kungariket:
 - a) i England och Wales, *High Court of Justice*, eller i fråga om domar om underhållsskyldighet *Magistrates' Court* genom förmedling av *Secretary of State*,
 - b) i Skottland, *Court of Session*, eller i fråga om domar om underhållsskyldighet *Sheriff Court* genom förmedling av *Secretary of State*,
 - c) I Nordirland, *High Court of Justice*, eller i fråga om domar om underhållsskyldighet *Magistrates' Court* genom förmedling av *Secretary of State*.
 - d) I Gibraltar, *Supreme Court of Gibraltar*, eller i fråga om domar om underhållsskyldighet *Magistrates' Court* genom förmedling av *Attorney General of Gibraltar*.

BILAGA III

Ansökan om ändring som avses i artikel 43.2 i konventionen skall göras till följande domstolar:

- I Belgien:
 - a) när svaranden söker ändring, *tribunal de première instance/rechtbank van eerste aanleg/erstinstanzliches gericht*,
 - b) när sökanden söker ändring: *cour d'appel* eller *hof van beroep*.
- I Bulgarien: *Апелативен съд – София*.
- I Tjeckien: Appellationsdomstolen via distriktsdomstol.
- I Danmark: *landsretten*.
- I Förbundsrepubliken Tyskland: *Oberlandesgericht*.
- I Estland: *Ringkonnakohtus*.
- I Grekland: *Εφετείο*.
- I Spanien: ansökan om ändring ges in till den *Juzgado de Primera Instancia* (domstol i första instans) som meddelat beslutet i fråga, med det är *Audiencia Provincial* som prövar ändringsansökan.
- I Frankrike:
 - a) *cour d'appel* när det gäller beslut om att bevilja ansökan,
 - b) ordföranden i *tribunal de grande instance*, när det gäller beslut om att avslå ansökan.
- I Irland: *High Court*.
- I Island: *héraðsdómur*.
- I Italien: *corte d'appello*.
- I Cypern: *Επαρχιακό Δικαστήριο* eller, i fråga om domar om underhållsskyldighet, *Οικογενειακό Δικαστήριο*.
- I Lettland: *Apgabaltiesa via rajona (pilsētas) tiesa*.
- I Litauen: *Lietuvos apeliacinis teismas*.
- I Luxemburg: *Cour supérieure de justice* i dess sammansättning som överinstans i tvistemål.
- I Ungern: den lokala domstolen på den ort där den behöriga överinstansen har sitt säte (i Budapest, *Budai Központi Kerületi Bíróság*); ansökan om ändring prövas av den behöriga överinstansen (i Budapest, *Fővárosi Bíróság*).
- I Malta: *Qorti ta' l-Appell*, i enlighet med det förfarande för ansökan om ändring som föreskrivs i *Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili – Kap.12* eller, när det gäller domar om underhållsskyldighet, genom *citazzjoni inför Prim' Awla tal-Qorti ivili jew il-Qorti tal-Maġistrati ta' Ghawdex fil-gurisdizzjoni superjuri tagħha*.
- I Nederländerna: *rechtbank*.

- I Norge: *Lagmansrett*.
 - I Österrike: *Landesgericht* via *Bezirksgericht*.
 - I Polen: *sąd apelacyjny* via *sąd okręgowy*.
 - I Portugal: *Tribunal da Relação*; ansökan om ändring ges in i form av en s.k. *requerimento* till den domstol som meddelat beslutet i fråga.
 - I Rumänien: *Curte de Apel*.
 - I Slovenien: *okrožno sodišče*.
 - I Slovakien: appellationsdomstol via den distriktsdomstol vars avgörande har överklagats.
 - I Schweiz: *tribunal cantonal*/*Kantonsgericht*/*tribunale cantonale*.
 - I Finland: *hovioikeus*/*hovrätt*.
 - I Sverige: Svea hovrätt.
 - I Förenade kungariket:
 - a) i England och Wales, *High Court of Justice*, eller i fråga om domar om underhållsskyldighet *Magistrates' Court*,
 - b) i Skottland, *Court of Session*, eller i fråga om domar om underhållsskyldighet *Sheriff Court*,
 - c) i Nordirland, *High Court of Justice*, eller i fråga om domar om underhållsskyldighet *Magistrates' Court*,
 - d) i Gibraltar, *Supreme Court of Gibraltar*, eller i fråga om domar om underhållsskyldighet *Magistrates' Court*.
-

BILAGA IV

Talan enligt artikel 44 i konventionen får endast föras på följande sätt:

- I Belgien, Grekland, Spanien, Frankrike, Italien, Luxemburg och Nederländerna genom kassationsbesvär.
- I Bulgarien genom *обжалване пред Върховния касационен съд*.
- I Tjeckien genom *dovolání* och *žaloba pro zmatečnost*.
- I Danmark genom överklagande till *højesteret*, efter tillstånd från *Procesbevillingsnævnet*.
- I Tyskland genom *Rechtsbeschwerde*.
- I Estland genom *Kassatsioonkaebus*.
- I Irland genom överklagande av en rättsfråga till *Supreme Court*.
- I Island genom överklagande till *Hæstiréttur*.
- I Cypern genom överklagande till *Supreme Court*.
- I Lettland genom överklagande till *Augstākās tiesas Senāts* via *Apgabaltiesa*.
- I Litauen genom överklagande till *Lietuvos Aukščiausiasis Teismas*.
- I Ungern genom *felülvizsgálati kérelem*.
- I Malta finns inga ytterligare rättsmedel; när det gäller domar om underhållsskyldighet finns dock möjlighet att vända sig till *Qorti ta' l-Appell* i enlighet med det förfarande överklagande som föreskrivs i *kodiċi ta' Organizzazzjoni u Procedura Ċivili – Kap. 12*.
- I Norge genom överklagande till *Høyesteretts Ankeutvalg* eller *Høyesterett*.
- I Österrike genom *Revisionsrekurs*.
- I Polen genom *skarga kasacyjna*.
- I Portugal genom överklagande av en rättsfråga.
- I Rumänien genom *contestație în anulare* eller *revizuire*.
- I Slovenien genom överklagande till *Vrhovno sodišče Republike Slovenije*.
- I Slovakien genom *dovolanie*.
- I Schweiz genom *recours devant le Tribunal fédéral*/Beschwerde beim Bundesgericht/ricorso davanti al Tribunale federale.
- I Finland genom överklagande till *korkein oikeus*/högsta domstolen.
- I Sverige genom överklagande till Högsta domstolen.
- I Förenade kungariket genom ett överklagande som avser en rättsfråga.

BILAGA V

Intyg om domar och förlikningar inför domstol som avses i artiklarna 54 och 58 i konventionen om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domarna på privaträttens område

1. Ursprungsstat
2. Domstol eller behörig myndighet som utfärdat intyget
 - 2.1 Namn
 - 2.2 Adress
 - 2.3 Tfn, fax, e-postadress
3. Domstol som meddelat domen/godkänt förlikningen (*)
 - 3.1 Typ av domstol
 - 3.2 Domstolsort
4. Dom/förlikning (*)
 - 4.1 Datum
 - 4.2 Referensnummer
 - 4.3 Parter i domen/förlikningen (*) inför domstol
 - 4.3.1 Kärandens/kärandenas namn
 - 4.3.2 Svarandens/svarandenas namn
 - 4.3.3 Eventuell annan parts/eventuella andra parterers namn
 - 4.4 Datum för delgivning av stämningsansökan, vid tredskodom
 - 4.5 Domens/förlikningens (*) lydelse bifogas detta intyg
5. Namnen på de parter som beviljats rättshjälp

Domen/förlikningen är verkställbar (*) i den stat där den meddelades (artiklarna 38 och 58 i förordningen) mot

Namn:

Utfärdat i den...

Namnteckning och/eller stämpel

(*) Stryk det som inte är tillämpligt.

BILAGA VI

Intyg om officiella handlingar (actes authentiques) som avses i artikel 57.4 i konventionen om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domarna på privaträttens område

1. Ursprungsstat
2. Domstol eller behörig myndighet som utfärdat intyget
 - 2.1 Namn
 - 2.2 Adress
 - 2.3 Tfn, fax, e-postadress
3. Myndighet som givit handlingen dess officiella karaktär
 - 3.1 Myndighet som (i förekommande fall) medverkat till upprättandet av den officiella handlingen (acte authentique)
 - 3.1.1 Myndighetens namn och beteckning
 - 3.1.2 Ort
 - 3.2 Myndighet som (i förekommande fall) registrerat den officiella handlingen (acte authentique)
 - 3.2.1 Typ av myndighet
 - 3.2.2 Ort
4. Officiell handling
 - 4.1 Beskrivning av handlingen
 - 4.2 Datum
 - 4.2.1 för upprättandet av handlingen
 - 4.2.2 för registrering av handlingen (om annat datum)
 - 4.3 Referensnummer
 - 4.4 Parter
 - 4.4.1 Borgenärens namn
 - 4.4.2 Gälldenärens namn
5. Den verkställbara förpliktelsens lydelse bifogas detta intyg

Den officiella handlingen (acte authentique) är verkställbar mot gälldenären i ursprungsstaten (artikel 57.1 i konventionen).

Utfärdat i den ...

Namnteckning och/eller stämpel

BILAGA VII

De konventioner som ersätts i enlighet med artikel 65 i konventionen är bland andra följande:

- Fördraget mellan Schweiziska edsförbundet och Spanien om ömsesidig verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknat i Madrid den 19 november 1896.
- Konventionen mellan Republiken Tjeckoslovakien och Schweiziska edsförbundet om erkännande och verkställighet av domar samt tilläggsprotokoll, undertecknad i Bern den 21 december 1926.
- Konventionen mellan Schweiziska edsförbundet och Tyska riket om erkännande och verkställighet av domar med tilläggsprotokoll, undertecknad i Bern den 2 november 1929.
- Konventionen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om erkännande och verkställighet av domar, undertecknad i Köpenhamn den 16 mars 1932.
- Konventionen mellan Schweiziska edsförbundet och Italien om erkännande och verkställighet av domar, undertecknad i Rom den 3 januari 1933.
- Konventionen mellan Sverige och Schweiziska edsförbundet om erkännande och verkställighet av domar och skiljedomar, undertecknad i Stockholm den 15 januari 1936.
- Konventionen mellan Schweiziska edsförbundet och Belgien om erkännande och verkställighet av domar och skiljedomar, undertecknad i Bern den 29 april 1959.
- Konventionen mellan Österrike och Schweiziska edsförbundet om erkännande och verkställighet av domar, undertecknad i Bern den 16 december 1960.
- Konventionen mellan Norge och Förenade kungariket om ömsesidigt erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknad i London den 12 juni 1961.
- Konventionen mellan Norge och Förbundsrepubliken Tyskland om erkännande och verkställighet av domar och verkställbara officiella handlingar på privaträttens område, undertecknad i Oslo den 17 juni 1977.
- Konventionen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknad i Köpenhamn den 11 oktober 1977.
- Konventionen mellan Norge och Österrike om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknad i Wien den 21 maj 1984.

BILAGA VIII

De språk som avses i artikel 79 i konventionen är bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, iriska, isländska, italienska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, norska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska och ungerska.

BILAGA IX

De stater och bestämmelser som avses i artikel II i protokoll 1 är följande:

- Tyskland: artiklarna 68, 72, 73 och 74 i civilprocesslagen (*Zivilprozessordnung*) angående *litisdenuntiation*.
 - Österrike: artikel 21 i civilprocesslagen (*Zivilprozessordnung*) angående *litisdenuntiation*.
 - Ungern: artiklarna 58–60 i civilprocesslagen (*Polgári perrendtartás*) angående *litisdenuntiation*.
 - Schweiz, med avseende på de kantoner vilkas civilprocesslagstiftning inte föreskriver sådan behörighet som avses i artiklarna 6.2 och 11 i konventionen: relevanta bestämmelser om *litisdenuntiation* i den tillämpliga civilprocesslagen.
-

Sammanfattningen i promemorian En ny Luganokonvention (Ds 2008:87)

Den 30 oktober 2007 antogs i Lugano konventionen om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område. Konventionen kommer att ersätta den nuvarande Luganokonventionen som är parallell till Brysselkonventionen. Den nuvarande Luganokonventionen och Brysselkonventionen har i materiellt hänseende i allt väsentligt samma innehåll men olika geografiska tillämpningsområden. Konventionerna reviderades under åren 1998 och 1999, främst i syfte att effektivisera förfarandet för erkännande och verkställighet. De ändringar som denna översyn resulterade i har beträffande Brysselkonventionen genomförts genom antagandet av Bryssel I-förordningen. Motsvarande ändringar beträffande Luganokonvention har genomförts genom antagandet av den nya Luganokonventionen. Ändringarna är av både redaktionell och materiell karaktär. Den nya Luganokonventionen är i allt väsentligt likalydande med Bryssel I-förordningen.

Den nya Luganokonventionen kommer att träda i kraft den första dagen i den sjätte månaden efter det att EG och en medlem av EFTA deponerat sina ratifikationsinstrument. Sannolikt kommer konventionen att träda i kraft någon gång under hösten 2009. Konventionen träder i kraft i förhållande till övriga fördragsslutande stater den första dagen i den tredje månaden efter det att respektive stat deponerat sina ratifikationsinstrument. Konventionen kommer således att träda i kraft vid olika tidpunkter i förhållande till olika stater. Detta innebär att 1988 års och 2007 års Luganokonventioner under en övergångsperiod kommer att gälla parallellt.

I denna promemoria lämnas förslag till de författningsändringar som föranleds av den nya Luganokonventionen. Den nya konventionen är, till skillnad från sin föregångare, direkt tillämplig i Sverige och ska därför inte införlivas i svensk rätt. I promemorian föreslås att lagen (1992:794) om Luganokonventionen på sikt ska upphävas och att dess tillämplighet under en övergångsperiod ska begränsas. Vidare föreslås en del följdändringar i andra författningar med anledning av den nya konventionen.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om upphävande av lagen (1992:794) om Luganokonventionen

Härigenom föreskrivs att lagen (1992:794) om Luganokonventionen ska upphöra att gälla.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (1932:540) om erkännande och verkställighet av dom, som meddelats i Danmark, Finland, Island eller Norge

Häri genom föreskrivs att 10 § lagen (1932:540) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Danmark, Finland, Island eller Norge¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Denna lag tillämpas inte om lagen (1992:794) om Lugano-konventionen är tillämplig.

Denna lag tillämpas inte heller beträffande

1. dom i mål angående boskillnad, hemskillnad, äktenskapsskillnad, återgång av äktenskap, adoptivförhållandes stiftande eller hävande, omyndighetsförklaring eller sådan förklarings hävande, eller dom som, i samband med hemskillnad, äktenskapsskillnad eller äktenskaps återgång, *givits* om bodelning mellan makarna, skadestånd eller vårdnaden om barnen eller *ock* senare, i särskilt mål, *givits* i fråga, som sist är sagd; dock att vad i 4–9 §§ *stadgas* om verkställighet *skall äga tillämpning å domen, därest* denna enligt vad särskilt är *stadgat* *skall* gälla här i riket;

2. dom, som meddelats i Danmark, Island eller Norge och innefattar tillämpning av lagstiftningen om makars förmögenhetsförhållanden, såfram tvisten här i riket skolat bedömas enligt lagstiftning, som gällde före nya giftermålsbalkens ikraftträdande;

Föreslagen lydelse

10 §²

Denna lag tillämpas inte om konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område³ (2007 års Lugano-konvention) är tillämplig.

1. dom i mål angående boskillnad, hemskillnad, äktenskapsskillnad, återgång av äktenskap, adoptivförhållandes stiftande eller hävande, omyndighetsförklaring eller sådan förklarings hävande, eller dom som, i samband med hemskillnad, äktenskapsskillnad eller äktenskaps återgång, *meddelats* om bodelning mellan makarna, skadestånd eller vårdnaden om barnen eller *också* senare, i särskilt mål, *meddelats* i fråga, som sist är sagd; dock att vad *som föreskrivs* i 4–9 §§ om verkställighet *ska tillämpas på* domen, *när* denna enligt vad som särskilt är *föreskrivet* ska gälla här i riket;

¹ Lagen har enligt lagen 1977:595 och lagen 1977:1000 upphört att gälla i förhållande till Danmark, Finland och Norge den 1 januari 1978.

² Senaste lydelse 2002:463.

³ EUT L 339, 21.12.2007, s. 3 (Celex 22007A1221).

3. beslut eller förlikning angående familjerättslig underhållsplikt;
 4. beslut eller förlikning, som gäller börd, rätt på grund av arv eller testamente, boutredning eller skifte efter död man eller ansvarighet för den dödes gäld, gäldenärs försättande i konkurs, inledande av offentlig ackordsförhandling utan konkurs, andra på konkursdomares eller konkursdomstols prövning beroende frågor eller rättshandlings eller annan åtgärds ogiltighet på grund av inträffad konkurs;
 5. beslut eller förlikning i fråga om äganderätt eller annan rätt till fast egendom i annan stat än den, där domen eller förlikningen tillkom, eller om skyldighet att träffa förfogande om dylik rätt eller om påföljd av sådan skyldighets åsidosättande;
 6. beslut rörande skatt eller annan avgift till stat eller kommun eller annan fråga av offentligrättslig art, ändå att saken behandlats i den för tvistemål stadgade ordning.
- Lagen tillämpas inte heller beträffande beslut som meddelats av särskild domstol för arbetstvister.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz

Häri genom föreskrivs att 12 § i lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Denna lag gäller inte fråga om en dom eller förlikning som *skall* erkännas och verkställas enligt *lagen (1992:794) om Luganokonventionen*. Den gäller inte heller i fråga om en dom eller förlikning som avser

1. konkurs eller ackordsförhandling utan konkurs, däri inbegripen fråga om ogiltighet av rättshandling som ingåtts av konkursgäldenären; eller
2. rätt till fast egendom i annat land än Schweiz eller skyldighet att träffa förfogande om dylik rätt eller påföljd av sådan skyldighets åsidosättande, dock att även i ty fall domen eller förlikningen gäller, där den avser ämne av familjerättslig eller arvsrättslig natur.

Föreslagen lydelse

12 §¹

Denna lag gäller inte fråga om en dom eller förlikning som *ska* erkännas och verkställas enligt *konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område² (2007 års Luganokonvention)*. Den gäller inte heller i fråga om en dom eller förlikning som avser

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹ Senaste lydelse 2002:464.

² EUT L 339, 21.12.2007, s. 3 (Celex 22007A1221).

Förslag till lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning ska ha följande lydelse

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Om enligt någon särskild föreskrift en tvist angående en förpliktelse *skall* tas upp av en annan myndighet än tingsrätt, kan saken prövas enligt denna lag endast om det finns bestämmelser som medger sådan prövning. Vad som sägs i denna lag om tingsrätt *skall* i sådana fall gälla den andra myndigheten.

Om enligt någon särskild föreskrift en tvist angående en förpliktelse *ska* tas upp av en annan myndighet än tingsrätt, kan saken prövas enligt denna lag endast om det finns bestämmelser som medger sådan prövning. Vad som sägs i denna lag om tingsrätt *ska* i sådana fall gälla den andra myndigheten.

Bestämmelserna om betalningsföreläggande och vanlig handräckning gäller inte om lagen (1992:794) om Luganokonventionen skulle vara tillämplig om talan hade väckts i domstol och

1. svaranden vid tidpunkten för ansökan inte har hemvist i Sverige, eller

2. det i en annan stat pågår rättegång om samma sak och denna rättegång kan leda till ett avgörande som är verkställbart i Sverige enligt Luganokonventionen.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹ Senaste lydelse 2002:468. Ändringen innebär att andra stycket upphävs.

Förslag till lag om ändring i lagen (1992:794) om Luganokonventionen

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1992:794) om Luganokonventionen ska införas en ny paragraf, 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 a §

Denna lag gäller inte i förhållande till stater som är bundna av konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område¹ (2007 års Luganokonvention).

Regeringen tillkännager vilka som har tillträtt 2007 års Luganokonvention.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹ EUT L 339, 21.12.2007, s. 3 (Celex 22007A1221).

Förslag till lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1998:358) om Brysselkonventionen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I artikel 54 B i *Luganokonventionen*², som gäller som lag här i landet enligt lagen (1992:794) om Luganokonventionen, finns bestämmelser om när *Luganokonventionen* skall tillämpas i stället för Brysselkonventionen.

Föreslagen lydelse

2 §¹

I artikel 54 B i *konventionen den 16 september 1988 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område*³ (1988 års *Luganokonvention*), som gäller som lag här i landet enligt lagen (1992:794) om Luganokonventionen, finns bestämmelser om när *den konventionen* ska tillämpas i stället för Brysselkonventionen.

*I artikel 64 i konventionen den 30 september 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område*⁴ (2007 års *Luganokonvention*), finns bestämmelser om när *den konventionen* ska tillämpas i stället för *Brysselkonventionen*.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹ Senaste lydelse 2002:462.

² EGT L 319, 25.11.1988, s. 9 (Celex 41988A0592).

³ EGT L 319, 25.11.1988, s. 9 (Celex 41988A0592).

⁴ EUT L 339, 21.12.2007, s. 3 (Celex 22007A1221).

Förslag till lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1998:358) om Brysselkonventionen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt avsnitt 1.6

Föreslagen lydelse

2 §¹

I artikel 54 B i konventionen den 16 september 1988 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område² (1988 års Luganokonvention), som gäller som lag här i landet enligt lagen (1992:794) om Luganokonventionen, finns bestämmelser om när den konventionen ska tillämpas i stället för Brysselkonventionen.

I artikel 64 i konventionen den 30 september 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område³ (2007 års Luganokonvention), finns bestämmelser om när den konventionen ska tillämpas i stället för Brysselkonventionen.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹ Ändringen innebär att första stycket upphävs.

² EGT L 319, 25.11.1988, s. 9 (Celex 41988A0592).

³ EUT L 339, 21.12.2007, s. 3 (Celex 22007A1221).

Förslag till lag om ändring i lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden

dels att 1 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast efter 2 § ska lyda ”Erkännande och verkställighet enligt bestämmelserna i Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen eller Luganokonventionerna”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar

1. rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område² (Bryssel I-förordningen),

2. konventionen den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område jämte tillträdeskonventioner³ (Brysselkonventionen),

3. konventionen den 16 september 1988 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område⁴ (*Luganokonventionen*),

3. konventionen den 16 september 1988 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område⁵ (*1988 års Luganokonvention*) samt konventionen den 30 september 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område⁶ (*2007 års Luganokonvention*),

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar⁷ (förordningen om den europeiska exekutionstiteln), och

5. avtalet den 19 oktober 2005 mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark om domstols behörighet och om erkännande och

¹ Senaste lydelse 2007:446.

² EGT L 12, 16.1.2001, s. 1 (Celex 32001R0044).

³ EGT C 27, 26.1.1998, s. 1 (Celex 41998A0126).

⁴ EGT L 319, 25.11.1988, s. 9 (Celex 41988A0592).

⁵ EGT L 319, 25.11.1988, s. 9 (Celex 41988A0592).

⁶ EUT L 339, 21.12.2007, s. 3 (Celex 22007A1221).

⁷ EUT L 143, 30.4.2004, s. 15 (Celex 32004R0805).

verkställighet av domar på privaträttens område.⁸

Bilaga 3

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

⁸ EUT L 299, 16.11.2005, s. 61 (Celex 22005A1116).

Förslag till lag om ändring i lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden

dels att 1 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast efter 2 § ska lyda ”Erkännande och verkställighet enligt bestämmelserna i Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen eller 2007 års Luganokonvention”.

Lydelse enligt 1.8

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar

1. rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område¹ (Bryssel I-förordningen),

2. konventionen den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område jämte tillträdeskonventioner² (Brysselkonventionen),

3. *konventionen den 16 september 1988 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område*³ (1988 års Luganokonvention) samt konventionen den 30 september 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område⁴ (2007 års Luganokonvention),

3. konventionen den 30 september 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område⁵ (2007 års Luganokonvention),

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar⁶ (förordningen om den europeiska exekutionstiteln), och

5. avtalet den 19 oktober 2005 mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område.⁷

¹ EGT L 12, 16.1.2001, s. 1 (Celex 32001R0044).

² EGT C 27, 26.1.1998, s. 1 (Celex 41998A0126).

³ EGT 1988 L 319, 25.11.1988, s. 9 (Celex 41988A0592).

⁴ EUT L 339, 21.12.2007, s. 3 (Celex 22007A1221).

⁵ EUT L 339, 21.12.2007, s. 3 (Celex 22007A1221).

⁶ EUT L 143, 30.4.2004, s. 15 (Celex 32004R0805).

⁷ EUT L 299, 16.11.2005, s. 61 (Celex 22005A1116).

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förteckning över remissinstanser

Bilaga 4

Efter remiss har yttranden över promemorian lämnats av Riksdagens ombudsmän, Svea hovrätt, Stockholms tingsrätt, Justitiekanslern, Domstolsverket, Kommerskollegium, Kronofogdemyndigheten, Konsumentverket, Arbetsdomstolen, Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet, Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, Försäkringsförbundet, LO och Sveriges advokatsamfund.

Bolagsverket, TCO, Svensk handel och Svenskt näringsliv har beretts tillfälle att avge yttrande men avstått från att yttra sig.